

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 104. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Szomorú statisztikát

Közültek a napokban a református iskolákkal kapcsolatosan, éppen a legilletékesebbek, a tanítók. Az a jó orvos, aki nem titkolja el, hogy milyen veszedelem fenyegeti a beteget. A magyar társadalom bizonyos vonatkozásban lelkileg beteg, tehát jó orvosokra van szüksége, akik megmondják, hogy mi a baj, hogy aztán annál biztosabban segíthessenek.

A tanítással foglalkozó magyarok lelki orvosai a társadalomnak.

Nem kenyérkereset a tanítással való foglalkozás, de olyan szent hivatás, melynek pontos betartásával áll, vagy bukik a nemzet.

Igaz, hogy ezt a pályát nem értékelik még úgy, hogy annak minden vonatkozásban gondatlanságot biztosítsanak, éppen azért nagy és nemes feladat, mert senki nem mondhatja, hogy ezek azért beszélnek így, vagy úgy, mert jól ellátják őket minden földi jóval. A tanítói, tanári állás, foglalkozás, vagy mint fent írtuk, hivatás nem a legjobban dotált kenyérkereseti lehetőség, ennek dacára úgy látják el teendőiket, hogy az példamutatón szép és nagy az ország szeme előtt. Ezért riadunk meg arra az adathalmazra, melyet a református tanítók tartak elő.

Arra jötték rá, hogy fagy a beiskolázásra váró gyermekek száma.

Debrecentenben, a magyarság egyik legjellegzetesebb felfüggetlésében.

Eddig a Dunánál vezetett ilyen téren most valami olyan sejtés háborog bennünk, hogy itt is kezdődik valami nemzetgyógyászati átok!

Azok, akik évek óta figyelték a debreceni utánpótlás lélekszámszerűt gyarapodását, jól látják, hogy vannak egyes társadalmi rétegek, melyek nem szaporodnak. Nem a középosztály, nem földművesosztály, de a kettő közötti réteg az, mely az egyke, vagy kettőke mellett döntött. Az iskolai statisztikai adatok beszélnek arról nagyon keserves adatai sorával, hogy a kismemberek között, nem is a legnehezebb körülmények között élők közt lépett fel ez az atkozott irányzat. Az állam, közület által fizetett réteg az, ahol az egyke és kettőke mind nagyobb arányokat ölt.

Nem lehet azt mondani, hogy nem tudnák eltartani, hogy kevés jövedelmük nem elég, inkább kényelm. szempontok azok melyek ezen a téren elvették a rombolás munkáját.

Ma, amikor az állam szociális elgondolása szerint éppen a napokban olvastuk, hogy egyik erdélyi útmesternek nagyobb a havifizetése, mint a járása főszolgabírójának, mert a gyermekek száma 10 az útmesteri házban, míg a főszolgabíró úr legényember, amikor az állam ilyen messzemenően gondoskodik a magyar nemzet fennmaradásáról és megtartásáról, akkor ne keressük mindig a közületben, az államban és szervezetében a hibát, hanem nézzünk magunkba!

A magyarságra nagy feladatok várnak Európa történetében.

Mi valljuk és hisszük, hogy a fiatal erőteljes nemzetek sorából valók vagyunk. Nem lehet felettünk úrrá az armány és átok, mely a nemzet gyökerét rája el. Meg kell találni a módot, az alkalmat, a lehetőséget arra, hogy ez a rákfenéjénél átkozottabb merényletnél merőnyeltebb nemzetpusztító rombolás megszűnjön. Közállás, közhivatal, legyen az altiszt, vagy legmagasabb, első sorban azokat illesse meg, akik a hazának gyermekáldással is áldozatot hoznak. Olaszországban így van. Nem szeretünk idegen példákra hivatkozni, de ami igaz, igaz. Ott 2 gyermekkel nem

A magyar kormány megszakította a diplomáciai viszonyt Brazília, Uruguay és Paraguay államokkal, a háromhatalmi egyezményből következő szolidaritás alapján

Német tengeralattjárók 22 hajót elsüllyesztettek az amerikai partok előtt

Madagaszkáron Diego Suarezben megszűntek az ellenségeskedések, a városba és a támaszpontra bevonultak az angolok, a mögöttes területen még ellenállnak a franciák

A Magyar Távírtati Iroda jelenti: A háromhatalmi egyezményből következő szolidaritás alapján a magyar kormány Brazília, Uruguay és Paraguay államokkal május 2-án megszakította a diplomáciai viszonyt.

MADAGASZKÁRRÓL

A nap folyamán ellentétes jelentések érkeztek. Végül is az derült ki, hogy a nagy számbeli fölényben levő angol csapatok Diego Suarez kikötővárosát és tengeri támaszpontját, miután az ottani francia parancsnokságok tárgyalásokba boesátkoztak a támadókkal, mert céltalannak látják a túlerő elleni küzdelmet. A sziget többi részén a francia csapatok tovább folytatják a küzdelmet, míg Diego Suarezben, mely a sziget északi részén van, megszűntek az ellenségeskedések.

A FRANCIA GYARMATOK SORSA

Mint Vichyből jelentik, egész Franciaország szorongva várja a madagaszkári hadihelyzet alakulásáról szóló híreket. Több oldalról nyugtalanság tapasztalható más tengerentúli francia gyarmatok sorsát illetően, ugyanakkor számolnak Morambique portugál gyarmat küszöbön álló angol megrohanásával is. Diplomáciai körök éberen kísérik az események zajlását és hangsúlyozzák, hogy Franciaország magatartása igen világos. Lavalnak az amerikai jegyzékre adott választát udvariassnak és megfontoltnak mondják, egyúttal azonban igen határozottnak is, amely elbe vág minden félreértésnek. A közvélemény felhaborodása szenvedélyes hangú cikkeken tükröződik vissza mindkét újságban. A sajtó teljes mértékben helyesli a kormány határozott magatartását.

LAVAL BERLINBE UTAZIK?

A „National Zeitung” londoni jelentése szerint az angol fővárosban nagy figyelmet keltenek azok a hírek, amelyek Lavalnak esetleges küszöbön álló berlini utazásáról szólnak. Amennyiben ez valóban bizonyul, akkor — vélik Londonban — nyilvánvalóan elsősor-

ban Dakar ellenőrzésére vonatkozó kívánsággal áll összefüggésben. A szövetségesek azonban ebben az esetben is időben megelőznék az ellenséget ugyanúgy, mint Madagaszkáron. A „Times” washingtoni híre szerint Laval közölte Leahy amerikai nagykövettel, hogy Franciaországba való visszatérését örömmel üdvözölné. Lavalnak az az óhaja, hogy a délamerikai államokkal fenntartsa szoros kapcsolatát. Azonban Vichy és az Egyesült Államok viszonyának megszakítása az egész amerikai földrészt érintené. Amerikában a közvélemény többsége elkerülhetetlennek véli a szakítást és ebben az esetben Martinique szigetre, valamint a Francia-Guayana elleni akcióra számítanak.

DORIOT ANGOL GYARMATOK ELLENI AKCIÓT SÜRGET

Párisi jelentés: Dorriot, a francia néppárt vezetője Bourget-ben tartott gyűlésen követelte, hogy válaszul a Madagaszkár elleni angol támadásra, Franciaország taunúsíton haladéktalanul aktív ellenállást, amelynek nem szabad csak a védelemre szorítkoznia. Afrika-ban — mondta Doriot — fölünk elérhető távolságban angol gyarmatok vannak. A Földközi-tengeren pedig agyúgunk lőtávolságban vannak az angol hajók.

HULL DAKAR ELLENI AKCIÓVAL FENYEGETŐZIK

Washingtoni távirat szerint Hull kijelentette, hogy az Egyesült Államok szükség esetén tétovázás nélkül közbe lép a martiniquei egyéb francia birtokok ellen, amivel nyíltan célzott Dakarra. (Dakar Afrika nyugati partján levő fontos kikötő, francia birtok.)

CHURCHILL

angol miniszterelnök — mint a Német Távírtati Iroda ismerteti — a Madagaszkár ellen intézett angol támadásról esülfertőzőn elmondott beszédében azt a kijelentést tette, hogy „elszomorító dolog az, hogy a franciák és angolok kö-

zött vérontásra került a sor”.

Churchill kijelentette még, hogy „a felesleges vérontás elkerülése céljából a csapatok készenléti állásba való helyezése és a Madagaszkár elleni támadás előkészületei már három hónappal ezelőtt megkezdődtek”. (MTL)

ROOSEVELT TOTÁLIS HÁBORÚT AKAR EURÓPA ELLEN

Vichy politikai körökben kijelentették, hogy Roosevelt elnök jegyzéke, amellyel a madagaszkári brit akcióval kapcsolatban intézett a francia kormányhoz, csaknem a hadijelenetlel egyenlő. Ma már világos, hogy Leahy tengernagyot nem jelentéssel végezt hivatka vissza Washingtonba, hanem Roosevelt elhatározása következtében, aki totális háborút akar viselni Európa ellen. Ugyanazzal a módszerrel, amellyel Németország ellen is alkalmazott, Rooseveltn most az amerikai politikai a teljes semlegességéből a fegyveres semlegességbe és végül a háborús üszszetűzés felé hajszolja Franciaországot ellen s ha sikerül az összefüggést kiprovokálnia, akkor szabad kezet kaphat a kongresszustól a hadijelenetbe. Madagaszkár esetében Rooseveltn már háborús incidenst teremtett Franciaországgal. Az amerikai jegyzék azt bizonyítja, hogy Rooseveltn amerikai csapatokat és hajókat szándékozik Madagaszkárra küldeni. Az összes eddigi francia külügyminiszterek és Péterin marsall eddigi nyilatkozatai azonban az amerikai elnököt nem hagyhatják kétségben afelől, hogy a francia nép, ha szükséges, fegyverrel is megvédi gyarmatbirodalmát. Ha Rooseveltn valóban hadat üzen Franciaországnak, ez nem lesz egyéb, mint az amerikai elnök előre megfontolt gaztette.

A „Lavoro Fascista” című lap szerint általános derűtlenséget kelt az „United Press”-nek az a távirata, amely szerint egy előkelő politikai személyiség kijelentette, hogy az angolszász hatalmak Madagaszkár szigetén már megnyitották a szövjet által annyira óhajtott második arcvonalat. Felmerül a kérdés: az oroszok meg lesznek e

lehet valaki vezető állású tisztviselő, magasabb beosztású közhivatalnok, arról szó sem lehet, hogy gyermektelen megelőzhessen többgyermekes családot, legény ember pedig, alig jöhet szóba...

Aztán mi magyarok nem kell, hogy a messze idegen országok példájából merítsünk. Nézzünk széjjel nemzetiségi területeinken, mindjárt meglátjuk, hogy van egy nyílt titka a haladásnak az,

hogy a nemzetiségi területek népe hihetetlen mértékben gyarapszik. Míg egyes megátkozott magyar vidéken be kell zárni gyermekek hiánya miatt az iskolákat, addig a nemzetiségi területeken mindig több és több iskolát, tanteret kell beállítani, kivétel nélkül, minden nemzetiségi területen.

Debreceen népe, Magyarország elsőszülöttségi jogon itthon élő magyar né-

pünk, ébredj végre, lásd és hallj, okl) és tanulj, hallj meg nemzetem a debreceni tanítók sikolto kiáltását, légy magyar és nemzetmegartó, fenntartó hogy eltüntessük a már Debrecenten b jelentkező szomorú statisztikát.

TÖKÉS FOTO
- PÜSPÖKI PALOTA -

előedve ezzel a második arcvonalal, tekintettel arra, hogy Madagaszkár szigetén sem német, sem olasz, sem japán csapatok nincsenek?

VINOGRADOV ELHAGYTA ANKARÁT

Ankarai hír szerint Vinogradov szovjet orosz nagykövete pénteken elhagyta Kujbisevbe.

A TÖRÖK BELÜGYMINISZTER LEMONDOTT

Faik Oeztrak török belügyminiszter szerdán lemondott. Utódjának dr. Tuzor, a közlárassági néppárt eddigi főtitkárát nevezték ki. Oeztrak lemondásával kapcsolatban híre jart, hogy a

A madagaszkári harcok

Stockholm, május 7. Az angol hírszolgálatnak a madagaszkári arcvonalról szóló jelentése azt állítja, hogy az angolok szerda este elfoglalták Diego Suarez szomszédságában levő Antsirane városát.

Egy későbbi jelentés azt állítja, hogy az angolok elfoglalták Diego Suarez hajóhaditámaszpontját. (MTI.)

Vichy, május 7. (Német TI.) Vichy illetékes köréből szerzett értesülés szerint esütörtök óta megszakadt a drótmékküli összeköttetés Diego Suarez rádióállomásaival. Tananarivából érkezett jelentés szerint a francia haderők visszavonultak Diego Suarez felé és ott új védelmi állásokat foglaltak el. (MTI.)

Amsterdam, május 7. (Német Távirati Iroda.) Az angol hírszolgálat jelentése szerint Churchill az alsóházban közölte, hogy a Madagaszkár szigetén a francia állások ellen intézett első támadást az angoloknak okozott veszteségek mellett visszaverték. Sturges vezérőrnagy azonban szerda este újból támadást intézett és elfoglalta az állást. Churchill bejelentette továbbá, hogy a francia haditengerészet és a katonai parancsnokok megadták magukat és Diego Suarez városát elfoglalták. (MTI.)

Vichy, május 7. Hivatalos helyről cáfolják azokat a brit forrásból

A szovjet elleni arcvonal

Súlyos, de eredményes harcok az északi szakaszon voltak, máshol nyugalom honol.

A német véderő főparancsnoksága közli: Keleten a harcok nagy területein nyugalom honol. Csapán az északi szakaszon folytat helgi jellegű, de súlyos harcok, amelyekben az ellenséget súlyos véres veszteségek érték. Az 5. württembergi és a 8. sziléziai könnyű gyalogos hadosztály különösen kitűnt a kemény, rendkívül kedvező időjárási és terepviszonyok között megvívott támadó harcokban. A Lappföldön és a

A nyugati légi- és tengeri háború

Német tengeralattjárók az amerikai partok előtt 22 ellenséges kereskedelmi hajó süllyesztettek el

A német hadijelentés közli: Anglia déli tengerpartja előtt könnyű harci repülőink napközben elsüllyesztettek egy 2500 tonnás kereskedelmi hajót, meg egy órhajót. Támadások irányultak még egy Dovertől északra fekvő kikötő fontos katonai célpontjai ellen is.

Német tengeralattjárók az ellenség titánpótlási hajózása ellen folytatott harcokban Északamerika keleti partjai előtt és a Karibi tengeren 22, összesen 138.000 tonnányi ellenséges kereskedelmi hajót elsüllyesztettek, két, együtt 17.000 tonnát kitevő gőzöst pedig torpedókkal súlyosan megrongáltak.

Brit bombázók a múlt éjjel katonai szempontból hatástalan zavaró támadásokat intéztek Nyugat- és Délnyugat-Németország ellen. Éjszakai vadászaink és légvédelmi tüzeink hét támadó gépet lelőttek. Előzőleg, napközben a Csatorna partjai felett már öt ellenséges repülőgépet lelőttek légiharcokban.

A német buvárnaszádok sikeres vállalkozásai során különösen kivált a Zapp korvettkapitány parancsnoksága alatt harcoló naszád. Ostermann főhadnagy szerdán az 95-ik és 96-ik légi-

Papen német nagykövete elleni merénylet vizsgálata a belbiztonsági szolgálat súlyos hiányosságaira derített fényt. Azt hiszik, hogy ezek miatt a visszataszítások miatt szemrehányásokat tettek és a belügyminiszter ezért mondott le. Az újonnan kinevezett belügyminiszter éppúgy, mint dr. Reiffik Seydam miniszterelnök, katonáorvos volt. A belügyminiszter most 58 éves. Tuzor meggyőződéses híve a tekintélyi államrendszernek.

INDIÁBAN

Gandhinak, aki továbbra is igyekszik híveket toborozni a „sem erőszak, sem együttműködés” mozgalmanak, egyre nagyobb a sikere az úgynevezett nehruizmussal szemben, amely a cselekvő ellenállásért szállt síkra.

származó értesüléseket, amelyek szerint a La Motte, a Risquette és Marceilles cirkáló De Gaulle táborába mentek volna. (MTI.)

Vichy, május 7. (OFL) Megerősítik, hogy a brit erők esütörtökön a kora délutáni órákban behatoltak Diego Suarezba. Hír szerint a kikötő védői és a brit parancsnokság között megbeszélések kezdődtek. A kikötőtől délre az ellenállás tovább folytatódik. Megerősítik Antsirane város elését is, amely a diego-suarezi öbölben a legjelentősebb város. Antsirane az angolok a május 7-ére virradó éjszaka éjszakai támadással foglalták el. (MTI.)

Vichy, május 7. (Német TI.) Illetékes francia körökben esütörtökön este megerősítették, hogy Diego Suarezban megszüntették az ellenségeskedéseket. A város és a tengerészeti támaszpont védői tárgyalásokba léptek az angolokkal a harc beszüntetésének módjairól. Vichyben hangsúlyozzák azonban, hogy az ellenségeskedések megszüntetése csupán Diego Suarezra vonatkozik. A mögöttes területeken a harcok tovább folynak s ott a francia csapatok továbbra is ellenállást mutatnak. Illetékes körökből közlik még, hogy Diego Suarez magasságában tartózkodó angol tengeri erők esütörtökön délután félnyolc órakor Diego Suarez kikötőjébe érkeztek. (MTI.)

Murman arcvonalon ellentámadásaink továbbra is kedvezően alakulnak. Az ellenség nagyerejű, meg-megújuló rohamait visszavertük.

A Szabasztopol vidéke ellen intézett repülő-támadásaink következményeképpen találatokat figyeltek meg a kikötőkben és repülőterei építményekben. A támadásokban horvát repülők is részt vettek.

győzelmét. (MTI)

Hivatalosan jelentik Koppenhágából, hogy brit repülőgépek a keddre virradó éjszaka néhány robbanó- és gyújtóbombát dobtak Nyugat-Jütlandra.

Genf, május 7. (Német TI.) A londoni lapok az Exeter ellen intézett harmadik német légi támadásról szóló leírásukban egyértelműen megállapítják, hogy ez a támadás volt a leghevesebb. Mindenütt pusztulás látható a városban. Hajléktalanok tömegei köszálnak. Kitelepítendő sem lehet őket, mert a közlekedési eszközök nem működnek. Meleg ételhez nem tudnak jutni, kenyér sincs elegendő. (MTI)

Hungária filmszínház
Ma a muzsika, a humor és a romantika ragyogó kiállítású slágere:
LUNA ASSZONY
Előadások d. n. 5, 7 és 9 órakor.
HIRADÓ!

Japán-angolszász háború

Hogy történt Corregidor szigeterőd elfoglalása

Tokió, május 7. (Német TI) A Corregidor szigeterőd elcsatától a következő részletek váltak ismeretessé:

A japán légiő, amelynek a hadműveletekben nagy része volt, rögtön a japánoknak Corregidoron történt partraszállása után folytatódólagosan támadta az ellenséges állásokat, főleg a sziget északnyugati részén. Szerdán kora reggel a japán bombázók támadása főleg az ellenséges tüzérési állások ellen irányult a Corregidortól délnyugatra fekvő Caballo szigeten. Csütörtökön reggel a japán rohamcsapatok partraszálltak Caballo szigeten, amely már a kora reggeli órákban szilárdan japán kézen van. Caballo szigeten van egy régi, nagyon megerősített erőd, amelynek ütegei a corregidori ütegekkel együtt egészen a sziget elestéig tüzeltek a japán harci erőkre. További japán egységek Corregidor északi partján szálltak partra, május 6-án a kora reggeli órákban elfoglalták Corregidor repülőterét, míg ismét más rohamcsapatok a sziget középső részén levő Malinta dombot foglalták el.

A Domei Iroda jelentése szerint

A japánok Burma felől mélyen behatoltak Kínába

Csangkaisek négy hadosztá llyal próbálkozik védekezni

Csungkingban kiadott kínai közlemény beszámol arról, hogy a Burmából előrenyomuló japán csapatok körülzárták a kína-burmai határon levő Wantien városát. A japán csapatok északnyugati irányban törnek előre Kína felé.

Stockholm, május 7. (NTI): A brit hírszolgálat jelentése szerint a csungkingi szövívő közölte, hogy a burmai út mentén előnyomuló japán csapatok elérték Csefangot, amely 25 mérföldnyire fekszik a júnnani határtól, Csungking felé. A továbbiakban a szövívő közölte, hogy a Cihindwin folyó mentén, harcoló japán csapatok egészen Yehvuig nyomultak előre.

Tokio, május 7. (NTI): A Nisi Nisi Shimbun jelentése szerint csungkingi

Eszakafrikában és a Földközi tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye: Mechilittől keletre ellenséges páncélgépkocsikat összpontosított tüzérési tüzzel visszavonulásra kényszerítettünk. A tengeri légi erejének Málta erődítményei és katonai berendezései ellen intézett

Wainwright altábornagy a Corregidorban harcolt amerikai és Fülöp-szigeti csapatok főparancsnoka, amint a japán csapatok megszállták a szigetet, vezérkarának tisztjeivel rögtön a sziget központjában lévő hegyre ment, hogy megadja magát a japánoknak. (MTI)

Corregidor elestekor hozzávetőlegesen 11.500 ember volt a manilai öbölben fekvő szigeten. A hadügyminiszterium ezzel kapcsolatban közölte, hogy ezek valószínűen mind fogságba estek.

Clermond-ferrandi OFI jelentése szerint Londonból közlik: Az angol tengerügyi hivatal közölte, hogy a Jaguár torpedórombolót elsüllyesztették. Wainingtonból jelentik, hogy a tengerészeti minisztérium a Corregidor elestével szenvedett haditengerészeti veszteséget három aknaszedő hajóban és két ágyúnaszádban jelölte meg.

A Domei Iroda jelentése szerint a japán csapatok sikeresen partraszálltak esütörtökön Caballo szigeten Corregidortól délnyugatra és még napokkal ezelőtt teljesen hatalmukba kerítették a szigetet. (MTI.)

hírek beszámolnak arról, hogy Csangkaisek tábornagy négy hadosztá llyal a burmai határra érkezett, hogy tehermentesítse Stilwell altábornagyot. — A lap további jelentése szerint Stilwell altábornagy a csungkingi tisztekkel elmenekült és nagy nehézségek árán egy meg nem nevezett burmai támaszpontot ért el. (MTI.)

Amsterdam, május 7. (NTI): A brit hírszolgálat elismeri, hogy a japánok mélyen behatoltak Jünnan tartományba még pedig a burmai út mentén. A közlemény szerint az arvonall egyik pontján a kínai csapatoknak erős japán támadást kellett fenntartaniuk. A japánokat a légiő kétségtelenül jól támogatta. (MTI.)

támadásai a célok övezetében hatalmas tüzeket és heves robbanásokat okoztak. A Krétől délre fekvő Kufo sziget ellen megkísérelt angol támadást helyőrségünk nyomban visszaverte. (MTI)

Rövid táviratok

Basel, május 7. A „Basler Nachrichten“ közlése szerint Lisjukov szovjet vezérőrnagy a Vörös Csillag című lapban beismerte, hogy a németek a keleti arcvonalon egy új, eddig nem ismert fegyvert használnak, amelynek hatása ugyanolyan, mint a repülőgépek bombáinak. Ez az új fegyver szerinte 275 milliméteres mozsárágyú, amelynek lövedékei a repülőbombákhoz hasonlóan robbannak.

Amsterdam, május 7. A brit hírszolgálat közölte, hogy a tízezer tonnás Edinburgh cirkáló az ellenség hadművelet során az Északi Jéges-tengeren elsüllyedt. Legénységének békelelétszáma 750 ember. (MTI.)

Berlini katonai helyről közlik, hogy a szovjet a keleti háború kezdetétől 1942 április közepéig 21.267 repülőgépet vesztett.

Henderson, amerikai árkormánybiztos bejelentette, hogy az Egyesült Államokban a magángépkocsikat igénybeveszik.

A papírhiány miatt az ír lapok szeptembertől beszüntetik megjelenésüket. Minden rendelkezésre álló hajóteret búzabehozatalra kellett felhasználni.

A német harcrepülőgépek Dovertől északra bombázták Deal kikötővárost, az ottani hadi- és vítorlázórepülő iskola központját. Deal partján van az a történelmi hely, ahol Caesar Kr. e. 55-ben két légióval először lépett Anglia földjére.

A volt jugoszláviai vasúti felszerelésnek felosztására hivatott nemzetközi bizottság befejezte munkálatait a munkában Bulgária, Olaszország, Németország, Magyarország és Horvátország képviselői vettek részt.

Cripps az angol alsóház esütörtöki ülésén közölte, hogy az alsóház pünkösti ülése előtt kétnapi nyilvános vita lesz a hadihelyzetéről.

Kommunista rémítettek Szerbiában. A kommunistaellenes tiszogató harcok során Szerbiában borzalmasan megcsontított holttesteket találtak. A bolsevizisták a szerencsétlen parasztokat szuronnal megölték, előbb azonban kezűket lábukat összetörték, szemüket kiszúrták, fejborjukat bekapolták s bőrukat lenyízták.

16. napja van műsoron változatlan sikerrel az APOLLO-ban
Dr Kovács István

Vígyszínház mozgó
MA UTÓLJÁRA a vídám és megható amerikai vígjáték:
Diákévek
Főszereplők: Sir Cedric Hardwicke és Freddie Bartholomew.

Református nők konferenciája a Nagytemplomban

Tegnap délután kezdődött a református nők konferenciája a Kollegium Oratóriumában igen nagy érdeklődés mellett. Középen után Szász Imréné, az esperes felesége imádkozott és szép beszéddel megnyitotta a konferenciát. Dr. Czeglédi Sándorné lelképászlorné (Ceglédről) tartott értékes előadást »Az én békességemet adom néktek« címen. Kiváló látnást nyújtott az ő bizonyosságvé a békességről, mely mindig a krisztusi béke kell, hogy legyen és hitből kell fakadnia.

D. dr. Révész Imréné püspökne a Dóci intézet polgári leányiskolájának enekkarát vezénélle, mely nagyszerű összejáratásról tett bizonyoságot művészi színvonalon tartott énekével. A műsoron szerepelt: »Mennyei forrás...« »Tarts meg minket, mi szabadító Istenünk.« A szép éneket F. F. Flemming írta és a püspökne fordította magyarra. (Alább közöljük a szöveget.)

Szabó Nóra diakonissza testvér »Nem úgy adom én néktek, mint a világ adja« címen, kedves, közvetlen modorban tartotta meg előadását nagy hatást érve el. Szabó Nóra Nyiregyháziáról jött el előadását megtartani.

Középen után Csik Vilma imájával fejeződött be a konferencia első napja. Pénteken a Kollegium Oratóriumában délután négy órai kezdettel folytatódik a konferencia.

Mennyei forrás...

AZ ÚJ ÉNEKEK KÖNYVÉBŐL

Írta: F. F. Flemming.

Fordította: Révészné Váró Margit.

Mennyei Forrás, minden élet fénye,
Csillag az éjben, nemzetünk reménye,
Halld meg a sóhaját,
Lásd a hulló könnyet: Ó szabadíts meg!

Mind körül úgy zúg sebes vizek árja:
Háború, rémes, szörnyű táncát járja:
Támad az ellen
Minden átkos tűzzel, csak Te ne izz el!

Mind ami földi, hamarosan elhagy,
Hű a Te Lelked, Szent, ki odafenn vagy
En amíg élek:
Bizva-bizom benned, Ó Uram áldj meg

Istenem add, hogy győzzön a Te Lelked
Küldd, aki porból újra fölemelhet!
Földön a békét,
Add az üdvöt majd fenn, Nálad a mennyben! Amen.

Szigorúan büntetik a kenyéradagot előre kiszolgáltató pékeket és kereskedőket

A közelmúltban rendelet jelent meg arról, hogy a kenyéradagoknak a pékek és kereskedők által való előre kiszolgáltatása kihatást képez. Ezen a címen számos feljelentés érkezett a rendőrséghez és a vizsgálat alapján megindult a kihágási eljárás azok ellen, akik a rendes adagot felül előre kiszolgáltatták kenyéret.

A Kormányzóhelyettes és híveise Nagyváradon

A tűzérési hadapródiskola zászlajának felavatása

Nagyvárad, május 7. Vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes és híveise kíséretével esürlőrlőkön délelőtt 10.15 órakor különvonaton Nagyváradra érkezett, hogy résztvegyen a m. kir. Gábor Aron henvéd tűzérési hadapródiskola zászlajának felavatásán, amelynek zászlóanyai tisztségét vitéz nagybányai Horthy Istvánné vállalta.

A kormányzóhelyettesi párt a pályautávaron ünnepélyesen fogadták. A zászlóavatási ünnepség 11 órakor kezdődött a hadapródiskola udvarán. Az ünnepségre nagy közönség gyűlt össze. Dr. Scós István polgármester és vitéz Nadányi János alispán mondott ünnepi beszédet. Ezután egy tűzérhad-

nagy és egy tűzérhadapród átvette a zászlót és azt a főméltóságú pár elé vitte. A főméltóságú Asszony szalagot helyeztet a zászlóra.

Ezután Haász István tábori püspök lépett a szónoki emelvényre és nagyhatalmú ünnepi beszédet mondott. Majd Mesterházy Ferenc evangélikus esperes mondott néhány közvetlen szót, utána a szöveget verték be a zászlóba. Ezután a zenekar a Himnuszal játszott el, a jelenlévő alakulatok díszmenetben vonultak el a Kormányzóhelyettes Úr és a katonái, valamint polgári előkelőségek előtt. Az ünnepség után a Kormányzóhelyettes Úr és a megjelent előkelőségek díszelőben vettek részt a hadapródiskolában.

Gróf Bethlen István tanúvallomása Imrédy Béla sajtóperében

1938 novemberében gróf Teleki Pál figyelmeztette Bethlen Istvánt, hogy Imrédy a törvényhozás hatalmának sok tekintetben félretételét tervezi — Imrédy Bétát mint tanút

Budapest, május 7. A budapesti büntetőtörvényszék tegnap folytatta az Imrédy—Halász sajtóperét tárgyalással. Elsőnek vitéz Imrédy Bétát, mint tanút hallgatták ki. Elmondotta, hogy a február 10-i pártközi értekezleten való részvételre Jaross Andort kérte fel. Másnap közölte vele Jaross Andor, hogy az értekezleten megállapodás jött létre, amely szerint a párt részéről ő — Imrédy — szólal fel. A pártközi értekezlet eredményéről kiadott kommuniké beszéde elmondása előtt nem olvasta és ebben az irányban Jaross Andor sem nyújtott információt. Elmondotta még Imrédy, hogy Telekivel a legnagyobb egyetértésben áll, soha személyi ellentét nem volt közöttük. Az természetes, hogy részlelkérdésekben másként vélekedtek, de kritikát csak a párt keretén belül gyakoroltak. Egyébként lényegileg soha sem merült fel ellentét közte és Teleki Pál között. Ismétellen sürgette, hogy a párt programját gyorsabb munkatempóban hajtsák végre. Nyílt kenéértörsére csak 1940 novemberében került sor, amikor kitért a MEP-ből. A tűzharcosok nem nehezteltek rá, mert konkrét ígéretet nem tett, csak annyit szögezett le, hogy egyenlő feltételek mellett minden vonalon előnyben kell részesíteni a tűzharcosokat. A 3400-as rendelet azért adták ki, hogy a politikai hullámokat ezzel kissé lecsendesítsék. Az elnök kérdéseire kijelentette Imrédy Béla, hogy az alkotmánymódosításra irányuló törekvéseihez és elgondolásaihoz mindig feltételezte az országgyűlés hozzájárulását. Csak alkotmányosan létrejött módosításokra gondolt.

Ezután a gyengélkedő Bethlen István grófot a lakásán hallgatta ki a törvényszék. Bethlen István gróf az elnök kérdéseire kijelentette, hogy Trianon után az ország helyzetében bizonyos szükség-jogokat kellett statuálni. Külföldi kölcsönt kellett felvenni s ezzel kapcsolatosan a Népszövetség előírta, hogy bizonyos törvényeket meg kell változtatni, lehetővé kell tenni, hogy a kormány rendeltéleg léptessen életbe bizonyos dolgokat, ne a törvényhozás. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy ha a törvényhozó hatalom önként korlátozza hatáskörét és a végrehajtó hatalomnak átenged bizonyos jogokat, ellenkezik-e ez az alkotmánnyal. Bethlen kijelentette, hogy a törvényhozás ezt megteheti, de csakis bizonyos határok között. Elmondotta még Bethlen, hogy 1938 novemberében figyelmeztette őt Teleki Pál gróf, hogy terbe van véve a törvényhozás hatalmának sok tekintetben félretétele és a reformokunka rendeletei utat terelése. Kijelentette Teleki, hogy ezt nagyon agályosnak tartja és kérte segítségét, hogy ebből ne legyen valóság. Ekkor elment Imrédy miniszterelnökhöz, megkérdezte vannak-e ilyen tervei, Imrédy igennel felelt. Azzal okolta meg ennek szükségességét, hogy azokat a törvényeket, amelyeket megalkotni szeretne, mint például a zsidótörvényt, az agrár-reformtörvényt, ezzel a parlamenttel nem lehet keresztülvinni. Kijelentette Imrédy Bétának, hogy ezt nem tartja egészen alkotmányos jelfogásnak.

Bethlen kihallgatásával a mai tárgyalás véget ért. (MTI)

Ballagás a piarista gimnáziumban és a Fazekas gimnáziumban

Hatvanhat piarista diák búcsúzott az Alma Materől tegnap déiben. »Elme-gyek, elmegek, hosszú útra megyek...« hangzott ajkukról, de a szemükben látszott a szent fogadás, hogy sohasem lesznek hűtlenek a piarista zászlóhoz, amely nyolc éven keresztül ott lobogott sorak előtt...

Komoly volt a hangulata a ballagásnak, amely szentimentális mivoltát egyre inkább levetkezzi, megfelelően a mai ifjúságra váró feladatok komolyságának. Ez érzett ki a beszédekből is.

Nektek komoly kötelességet jelent az élet — mondja Kiss Kálmán VII. osztályos növendék búcsúztatójában. Külön szól a kereskedelmistákhoz: Vigyék a piarista szellemet a gazdasági pályára. Segítsétek felépíteni az új Magyarországot...

A másoktól irányított, kevésbé felelős élet számunkra megszűnt — mondja a búcsúzóknak nevében Szent-andrássy Tibor, az önképzőkör elnöke. Elérkeztünk odáig, hogy saját értékeinket tárjuk fel és megkezdhetjük az önálló életet.

Köszönetet mond a nyolc éven át nevelő, gyámoltó és tápláló kegyes iskolának, amely becsületet, istenfélmet, hazaszeretetet, műveltséget adott nekik. Isten áldását kéri rá, tanáira és ifjúságára, amelynek majd át kell venni a

fáklyát, ha már ők elfáradtak...

Oláh András az első érettségiző piarista kereskedelmista osztály nevében búcsúzik s az évfolyam nevében köszöni a sok jót, amiben részü volt s külön azt, hogy a piarista rend felismerve a gazdasági szakoktatás jelentőségét számunkra lehetővé tette, hogy a kereskedelmi pályára a piarista nevelésben megmaradva, készülhetek el.

Laczkó István I o kereskedelmisták nevében búcsúzott a ballagóktól egy kis elcsós. Bátorffy Lajos mondott harsány hangon szép beszédet.

Nektek még egy pár lépés kell és ott álltok egy megújuló Magyarország ígért földjén. Menjétek és törjétek az utat nekünk.

A zászló átadásának megkapó aktusa következett. A zászlótartó Vajay Tibor fészes katonás vigyázásban adta át a következő generációnak.

Újra megalakult a menet, a hatvanhat fiú énekelve kivonult az uccára és betért rövid imádságra a minden kegyelme forrása, Isten templomába, hogy megszenteljék az utat, melyen elindulandók.

A »Fazekas Mihály« állami gimnázium VIII. osztálya is tegnap ballagott. Az ünnepi előbeszéd, megható búcsúzó fiúk a »Ballag már a vén

diák» hangjal mellett járták végig az intézet folyosóit, udvarát, majd a hősök emléktábláját koszorúzták meg. A kegyeletes aktus után 19 ballagó: Angyaláti Tivadar, Antal Ernő, Auerbach Miklós, ifj. vitéz Bálint Árpád, Jankó Ernő, Jeney Zoltán, Józsay Gyula, Keresztes Árpád, Koroknay László, Matos István, Nagy Lajos, Radó Lajos, Reményi József, Suhajda Tibor, Szabó Sándor, Szilágyi Dezső, vitéz Szily Tibor, Udvary György és Várady Károly zárt rendben »zarándokolt el« a korzó egyik kirakatában elhelyezett érettségi táblához.

Dr Kováts Andor emlékének áldozott a Tisza István Tudományos Társaság

A Tisza István Tudományos Társaság tegnap délutáni ülésén szépszámu előkelő közönség előtt dr. Hankiss János mondott megnyitót, majd dr. Bacso Jenő professzor tartott emlékedett szellemű megemlékezést a társaság elhunyt kiváló tagjáról dr. Kováts Andoról. Nehéz — ügymond — hű képet adni az elhunytól, hiszen sokirányú, tevékeny férfi volt. Sokat alkotott ember volt, akár mint embert, akár mint jogtudóst, akár mint közéleti férfit tekintjük. A latin mondással ellentétben gyenge testben bámulatos és erős szellemű.

Dr. Bacso Jenő részletes jellemzését adta ezután az elhunyt professzornak, mint jogtudósak. Kora ifjúsága óta nagy hajlama volt a jogtudományok iránt, amely a jogi pályára is vezette. Tudományos műveit ismertette dr. Bacso Jenő, különösen kiemelve itt a büntetőjogi elővülről írott hézagpótló és rendkívüli tudományos értékű műveit. Rámutatott arra, hogy Kováts Andor kitűnően értett hozzá, a tudományos műben is saját véleményével át meg át-szóni az egynás mellé sorakozó elmondandókat.

Kováts Andor teste immár az enyészet ágyán porlad, de emléke ebben a társaságban és az egész magyar tudományos világban élni fog — fejezte be kegyeletes és nagyértékű megemlékezését dr. Bacso Jenő professzor.

Ezután dr. Divéky Adorján professzor tartott felolvasást a Békés-család szerepéről Báthory István alatt. A felolvasó röviden ismertette Békés Gáspár szerepét Erdélyben. Hol Báthory István ellentéle volt. A kerelő-szent-páli csatában Báthory megverte őt, mire Békés kénytelen volt menekülni és Lengyelországban húzta meg magát. Közben Báthoryt lengyel királlyá választották meg s ekkor Békés kibékkült vele és felállította neki szolgálatait, amit Báthory el is fogadott. Békés most Báthory leg-hűebb embere lett és nagy szolgálatakat tett neki a harcok alatt. Résztett Báthorynak Danzig elleni hadjárataiban, mert e város nem akarta őt elismerni királlyának, de sokkal nagyobb szerepet játszott Békés Báthorynak Rettegtes Iván orosz cár elleni első hadjárataiban 1579-ben. Békés volt a magyar csapatok fővezére és nagy része volt Polock várának bevételében. A fardalmak és szenvedések következtében azonban megbetegedett és még ugyanazon évben a litvániai Grodnóban meghalt. Báthory Vilnában temettette el őt egy magas dombon, melyet a mai napig Békés hegyének neveznek.

Békés Gáspár halála után öccse Gábor vette át a magyar hadak vezetését és ő is, mint bátyja kilüntette magát az orosz hadjáratokban, valamint Békés Gáspár idősebbik fia László. A Békés-család vitézsége és harci erényei nagy dicsőséget hoztak a magyar névnek.

Az előadónak dr. Hankiss János mondott köszönetet.

Leningrádból elszállították a polgári lakosságot

Bern, május 7. (Stefani.) Angol és amerikai hírszolgálati irodák jelentése szerint Leningrádból elszállították a polgári lakosságot. A városban csupán a helyőrség és a hadifüzemekben dolgozó munkások és munkásnők maradtak. (MTL)

Megmagyarosítják a kávéházak neveit is

A mozinevek magyarisítása után most a budapesti kávéháztulajdonosok körében mozgalom indult az idegenhangzású kávéháznevek megváltoztatására. A mozgalmat a kávéos ipartestület is támogatja és országsszerű körlevelet küldtek szét a kávéháztulajdonosokhoz, melyben kérik, hogy az idegenhangzású, gyakran Magyarországgal hadbanálló államokról, vagy városaikról elnevezett kávéházak nevét is magyar városok nevére kereszteljék.

Érdekes előadás Debreczenben a húnokról

Tegnap délután a Központi Egyetemen nagy érdeklődéssel kísértén tartotta meg Annamarie von Gabain, berlini német docensnő, a turkológia tudományának ismert nevével előadását.

Dr. Milleker Rezső bölcsészeti karán üdvözölte von Gabain docensnőt, ki saját kutatásainak eredményeire támaszkodva ismertette Belső-Ázsiának eddig feltáratlan történetét a Kr. e. II. századtól a Kr. a. VI. századig. A kitűnő német tudós kínai forrásokból új megállapításokra jutó eredményei nagy elhaladást jelentenek a turkológia tudományában. Megállapította, hogy a hunok, akiket a magyar néphagyomány a magyarság őseinek tart, szoros kapcsolatban állnak a bolgár-török népekkel. A hunok első nyoma Kr. e. I. században a hung-nu népből látnak fel. Ez a hatalmas nomád nép minden eszközt megragadott arra, hogy az ég fiának, a kínai császárnak a trónját megkaparintsa. Ez végül sikerült is neki. A türk nép később jelenik meg a történelem színpadán.

Vizsgálta ezután Annamarie von Gabain, hogy mik voltak ethnikaik a hunok, milyen kapcsolatban állottak a törkökkel, milyen volt a nyelvük.

A mindvégig igen érdekes előadást Ligeti Lajos dr. budapesti professzor tolmácsolta. Az előadónak és a tolmácsnak dr. Milleker Rezső mondott köszönetet.

Egyelőre visszavonták a labdarugók vasúti kedvezményét

Az egyesületeket kötelezték a vasárnapi forduló lejátszására

Az MLSz illetékes helyéről azt az értekezést kapta, hogy a labdarugó csapatok 50 százalékos vasúti kedvezményét egyelőre visszavonták. Így az NB-ben résztvevő, valamint kerületi bajnokságért játszó csapatok teljes vasúti jeggyel utaznak a mérkőzés színhelyére. A szövetség e héten körlevelet intézett az érdekelteket NB egyesületekhez, amelyben a vasúti kedvezmény visszavonása ellenére is kötelezte őket a vasárnapi forduló lejátszására. Az MLSz országos elnöksége az OSK-tól határozott ígéretet kapott bizonyos összegű segély kiutalására. Ennek birtokában kedden este döntöttek a Szövetségben az arra rászorult társadalmi egyesületek részére nyújtandó utazási segély ügyében. A MLSz táviratilag küldte meg csütörtökön ezeket a segélyeket, hogy az NB egyesületek utazásánál fennakadás ne legyen.

— Egy turini könyvbarát egy ritkán keresett könyvben, amelyet egy utcai könyvárusnál vásárolt, 50.000 lírát talált a következő cédula kíséretében: „Julianus annak a könyvbarátjának, aki ezt a könyvet akarja olvasni”.

Ferenc József-ut 25

Simonffy-utca sarok

Nagyvárad díszgyűlése

Elkészítették Szent László lovasszobrát

Nagyvárad fővenyhatósága tegnap díszközgyűlést tartott, melyen a Kormányzóhelyettes Úr és híve is megjelentek.

A Magyar Hísekegy éneklése után Hlatky Endre főispán köszöntötte a Kormányzóhelyettes Urat és hívesét. Dr. Soós István polgármester tett előterjesztést Szent László király lovasszobrának elkészítése és a Szent László térre való helyezése tárgyában. A közgyűlés az előterjesztést egyhangúan elfogadta és a határozat végrehajtásával a polgármestert megbízta. Soós István polgármester felszólalása után leleplezték a közgyűlési terem homlokfalát dí-

szítő hatalmas képet, mely a Kormányzó Úr 1940 szeptemberi 6-i bevonulását ábrázolja. A leleplezés után dr. Thury Kálmán a város polgársága nevében köszöntötte a Főméltóságú Párt. A közgyűlés szünetében távozó Kormányzóhelyettesi Párt lelkesen megéljenzte.

A díszgyűlés újra való megnyitása után Szendy Károly Budapest székesfőváros polgármestere beszéd kíséretében átadta dr. Soós István polgármesternek a főváros által adományozott díszszólvát. A város közönsége nevében Schriffert Béla apostoli kormányzó köszönte meg a zászlót. A díszgyűlés a Himnusszal fejeződött be.

Javaslat a Konvent előtt külön zsidó-keresztény egyház alakítására

A Református Egyetemes Konvent tegnapi ülésén a missziói jelenések kapcsán közölték, hogy a tisztántúli kerületben görögkeleti vallású románok többen tértek át a református egyházba. Vitéz Csia Sándor dr., a MÁV igazgató főosztályának beadványára szükségesnek mondták ki, hogy az Oroszországban lakó turáni népek missziójából a ma-

gyar reformátusság is kivége részét. Törös Sándor pestújhelyi lelkipásztor javaslatot tett külön zsidó-keresztény egyház vagy felekezet megalakítására. A konvent az egyetemes missziói értekezlet elé utalta a javaslatot, amelyben a missziói bizottság dolgoz ki javaslatot.

Megemlékezés a MÉP-ben a 23 év előtti szegedi eseményekről

Budapest, május 7. A MÉP csütörtökön értekezletet tartott. Vitéz Lukács Béla elnöki megnyitójában köszöntötte az előző 23 évvel ezelőtti május 7-én szállta meg a szegedi tisztek csoportja Gombkötő Gyula parancsára a Mars-téri laktanyát, fegyverezte le a vörös őrséget és tüzte ki a tornyokra a nemzetiszínű lövegét. Ez a hely volt az országban az első, ahol először szűnt meg a vörös uralom, ahonnan elindult a nemzeti eszme és a Főméltóságú Kormányzó Úr elmelelt Szegedre.

Az országos elnök a továbbiak során szeretettel köszöntötte a párt nesztorát, Putnok Mórict, aki 1892 óta tagja a képviselőháznak és 1931 óta

a képviselőház háznagya. A párt tagjai igen meleg, kelles ünneplésben részvételtek Putnoky Mórict.

Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter ezután válaszolt Fritze Valérnak korábbi interpellációjára és ezzel kapcsolatban részletesen tájékoztatta a pártértekezletet a szótvány-magyarság iskoláztatásának kérdéséről. A miniszter válaszában a pártértekezlet egyhangúan tudomásul vette.

Várady József a párt állásfoglalását kérte annak érdekében, hogy a főváros egyik utcáját, vagy terét néhai Darányi Kálmánról nevezzék el. Az indítványt az értekezlet egyhangúan elfogadta.

A munkások megvásárolhatják az állami kölcsönből épülő lakóházakat?

Mint már röviden jelentettük, a hivatalos lap nagyfontosságú rendeletet közöl, amely lehetővé teszi, hogy az ipari vállalatok munkásaiknak korszerű egészséges lakásokat építsenek. Ennek előmozdítására a kormány az építendő munkaadóknak kedvezményes kamatozású 20 év alatt törleszthető kölcsönt folyósít.

Rendkívül nagyjelentőségű a rendeletnek az az intézkedése, amely lehetővé teszi, hogy a munkások ezeket a lakásokat, illetve munkásházakat megvásárolhatják. Ezzel kapcsolatban a rendelet az alábbiakat írja elő:

A vállalat a munkások tulajdonába átengedett lakóházak vételárának megállapításánál a Lakásépítési Állandó Bizottsága a besorozás alapjául szolgáló telekértéket s építési költséget veszi figyelembe. A munkás az így megállapított vételár tekintetében fennálló kötelezettségét a következők módon teljesíti.

Ha a vállalat az Országos Lakásépítési Hitelszövetkezet kölcsönével felépített házat azonnal átengedi a munkás tulajdonába, a munkás átvállalja a hitelszövetkezettel szemben fennálló

kölcsönt, fizet a vállalatnak 20 éven át 8,6 százalékos törlesztést azután a különbözet után, amely egyfelől a hitelszövetkezeti kölcsön, másfelől a Lakásépítő Állandó Bizottság által megállapított építési költség és telekérték együttes összegének 50 százaléka közt mutatkozik. Fizet továbbá a vállalatnak 20 éven át a Lakásépítési Állandó Bizottság által megállapított építési költség és telekérték együttes összegének 52,5 százaléka után évi 4,65 százalékos törlesztést.

Abban az esetben, ha a vállalat hitelszövetkezeti kölcsönt nem vett igénybe, a munkás fizet a vállalatnak 20 éven át a Lakásépítő Állandó Bizottság által megállapított építési költség és telekérték együttes összegének fele (50 százaléka) után évi 8,6 százalékos törlesztést. Fizet továbbá a vállalatnak 20 éven át a bizottság által megállapított építési költség és telekérték együttes összegének 52,5 százaléka után évi 4,65 százalékos törlesztést.

Arra az esetre, ha a vállalat a házat a felépítéstől számított 20 éven belül a munkás tulajdonába átengedi munkás megtéríti — az átvétel időpontjáig évi

6 százalékos kamattal felévenként utólagosan járadékszerűen felkamatolva — azt a különbözetet, ami az előbb közölt törlesztési módzatok alapján járó félévi törlesztések és az általa fizetett félévi lakbérek között mutatkozik.

Az avulás címén fizetett összeget a lakbérhez kell számítani. Fizeti ezenkívül a munkás a hitelszövetkezet által folyósított kölcsön törlesztési időtartamától, illetőleg a felépítéstől számított 20 évből hátralevő időben az előbbi törlesztési módzatok alapján járó részeteket.

A honvédség megünnepli az otrantói csata 25 évfordulóját

Május 15-én lesz 25 éve annak, hogy a Kormányzó Úr Öföméltósága az otrantói csatát diadalmasan vezette. A Honvédségi Közlöny most megjelent száma közli, hogy a honvédség megünnepli az otrantói csata 25 éves fordulóját. Minden katonai épületben ismertetni fogják az otrantói csata lefolyását és a Kormányzó Úr szerepét. A tisztjeltekedésben egyszerű díszben lesz és a legénység ezen a napon feljavított étkezésben részesül. Egyébként május hó 15-ike, mint a Honvédségi Közlönyben közölt szabályrendelet megállapítja, nem tekintendő katonai ünnepnapnak.

Az Orvosegyesület tudományos ülése

A Debreceni Orvosegyesület most tartotta X. tudományos ülését a belklinikai tanteremben. Az ülésen dr. Fonet Béla belgyógyász-professzor elnökölt. Az ülés első előadását dr. Gombkötő Béla sebészeti klinikai tanársegéd tartotta, aki „veleszületett hydronephrosist” mutatott be. Ezután dr. Sántha Kálmán professzor s dr. Jáki Gyula magántanár két sikeresen operált agydaganatot ismertett. Végül dr. Jankovich László professzor egy méhkaparás utáni halálos levegőembóliáról tartott előadást. — Jankovich professzor előadását gazdag vita követte, melynek során dr. Hüttl Tivadár, dr. Kovács Ferenc, dr. Borsos-Nachtábel Ödön, dr. Went István és dr. Orsós János Imre professzorok szözláltak fel.

Megmérgezte magát Salusinszky Imréné

Budapestről jelentik: Salusinszky Imre, »Az Est« volt felelős szerkesztőjének felesége Bimbó út 4. szám alatti lakásán öngyilkossági szándékból ismeretlen mennyiségű altatószert vett be. Hozzáátartozói csak későn vették észre tettét és azonnal értesítették a mentőket. A mentők Salusinszky Imrénént súlyos állapotban szállították be a Sista-szanatóriumban. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség.

Eltemették Juhász Sándort, a legöregebb magyar színészt

Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra csütörtökön délután Juhász Sándort, a legöregebb magyar színészt. Temetésén a megjelent nagyszámú gyászkozsóneg zsúfolóság megtöltötte a ravatalozótermet, a ravatal búsnál több koszorú horította. Uray Sándor lelkipásztor, egyházkerületi főjegyző, aki 45 éves ismeretség fűzött Juhász Sándorhoz, mondott lélekbemarkolóan szép gyászbeszédet. A Csokonai Színház művészei részéről vitéz Jakabffy Dezső direktor vezetésével küldöttség vett részt a temetésen és Sándor István színművész mondott búcsúztatót a sírnál. A temetésen gyászdalok éneklésével közreműködött a Kollégiumi Kántus.

Mezőhegyesen ültettek hagymát

a makói világhírű makói hagyma termelésében a vízkáros miatt az idén nehézségek állottak elő. A rendes időben eldugott hagyma kizöldesése után az árvíz martaléka lett, míg a vörshagymát a vizek miatt nem tudták elültetni. Az így válságos helyzetbe került makói hagymatermelők 400 kal, hold földet kaptak Mezőhegyesen bérletbe.

H I R E K

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 2-án reggel 8 órától május 9-én reggel 8 óráig: „Nap“, Piac utca 1. telefon: 27-78. — „Aranygyuszará“ Kossuth uca 8. telefon: 24-86. — „H. Rákóczy“ Miklós uca 55. telefon: 23-43. — „Sztankay“ Szent Anna n. 64. sz. telefon: 25-58.

Rövidhullámú

adóállomást szerelt fel az egyik alföldi nagy város, hogy ezen az úton értesítse ezután a tanyavilág népét azokról a fontos közgazdasági és közérdekű dolgokról, melyeket ezelőtt napok hosszú lejárgása alatt tudtak tudni. Erősemséggel figyelni erre a korszerű, hatást jelentő újításra.

A rádió kétszékűl a huszadik század legnagyobb csodája.

A háború kitörése előtt olvastuk, hogy valahol a nyílt óceánon operációt hajtott végre a rádió segítségével egy orvos. Minden tettét, minden mozdulatát bemondta s rá nyomban megkapta az egyik világhírű sebészről a megjelölt utasítást. A beteg megmentült, az operáció sikerült. Ha mást nem, csak ezt az egyetlen esetet hozzuk fel a rádió mellett, már nyert csatája van ennek a nagyszerű találmánynak.

Es most olvassuk, hogy a magyar vidéki város, ahol száz esztendővel ezelőtt kora őstől késő tavaszig ki se mozdulhattak a feneketlen sár miatt, ma, amikor tele van a világ romboló kezdvel, alkotó lélekben a legkorszerűbb felszereléssel siet vidéken, tanyán élő népe segítségére a rövidhullámú rádióval. Mennapi időt takarít meg és mennyi munkanapot tud ezzel az egyetlen lépéssel ez a város a nemzeti alkotó munka szolgálatába állítani. A lovas hajduk, kézbesítők kora lassan lejár. Utatlan utak nem fenyegetik többé az embereket, mert a rövidhullámú adós és vevőkészülék sok mindenre jó lesz. A tavaszi jagyveszélyt ugyanúgy jelenthetik ezen keresztül, hogy óvatosságra, védelemre intsek a gazdákat, mint a fontos idéseket. Új világ van születőben és ennek az új világnak kétszékűl egyik lépése ez a tanyai rövid hullámú adás és vevés.

Negyvenéves professzori jubileumát ünnepli Illés József, a Pázmány Péter egyetem tudós tanára. Apponyi Albert Trianon előtt Illés professzort küldte Londonba, hogy informálja az angolokat a Ruzsínföld helyzetéről. Illés Józsefet az ifjúság nagy barátjaként ismerik, aki a legnehezebb időkben a diplomások ezreit juttatta kenyérhez.

Márosvásárhelyen felállítják Kőrösi Csoma Sándor szobrát. A kultuszminiszterium is több ezer pengővel hozzájárul a szoborfelállítási költségekhez.

Elköltözik a m. kir. tanfelügyelőség a Széchenyi-utca 20. szám alatti hivatali helyiségeiből a Batthyány-utca 19. számú ház I. emeletének 5. szám alá. Az átköltözés május 15-én történik meg.

Az otrantói csata 25-ik évfordulóját ünnepli a rádió május 15-én. Ekkor lesz 25 éve, hogy Kormányzó Urunk, akkor az osztrák-magyar haditengerészet legkiválóbb magasrangú tisztje, megvívta a világháború egyik nagyjelentőségű, diadalmas tengeri csatáját.

A gumibroncok újabb bejelentése. A hivatalos lap pánteki száma közli a kormány rendeletét, amely a gumibroncok és gumibroncshulladékok újabb bejelentését rendeli el.

Modern cégtáblák

Bordás címfestőnél

Piac-utca 71.

A veszélyeztetett német területekről tízezer német ifjú érkezik Magyarországra

A MOT jelenti: A más európai országokhoz hasonlóan Magyarország is bekapcsolódott abba a mozgalomba, melynek célja, hogy a veszélyeztetett német területekről meghívja a német

Ifjúságot, hogy itt nyugodtan készülhessen fel a ráváró feladatokra. Magyarországra tízezer német ifjú érkezik s ezeknek az első csoportját csütörtökön délelőtt fogadták az Országúh-téren.

Legtöbb halálesetet szív- és érbetegség okozza

A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén dr. Gaertner István m. kir. tiszti főorvos bejelentette, hogy április hónapban Debreczenben 55 házasságkötés, 200 élveszületés, 165 haláleset történt, a természetes szaporodás tehát 35 volt. Az egy éven aluli korban elhalt gyermekek száma 30, ami az élveszületések 15 százalékánál felel meg. Heveny forlező betegségeken 4 egyén halt meg, a gümőkór 23, a rák-

betegség 13, a szív- és érbetegség 27 halálesetet idézett elő. Nagyobb számban jelentkezett a vörheny és ronszó torokfájás, két hastífuszmegbetegedés történt, haláleset nélkül.

Érdekes rámutatni arra, hogy az érszűkítések által okozott halálesetek száma a legtöbb, túlszaladta még a gümőkór okozta halálesetek számát is.

Halalos csónakszerencsétlenség történt a Tiszán. Tiszaroff mellett felborult egy csónak és a benneülő Paja Gábor a vízbe fulladt, míg két társát sikerült kimenteni.

Négy nap elzárás a bejelentés elmulasztása miatt. A debreceni rendőrség mint büntetőbírósg vonta felelősségre Szentmiklóssy Andor derecskei szabóságát, aki Debreczenben tartózkodott több napig, itt munkát keresett és bejelentési kötelezettségnek nem tett eleget. Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos mint kihágási bíró Szentmiklóssy Andort bejelentési kihágás miatt a bizonyítási eljárás folytatása után négy nap elzárásra ítélte. Az ítélet jogerős.

Hány francia hadifogoly van Németországban? A német hatóságok közlése szerint 1941 december 31-én Németországban levő francia hadifoglyok száma összesen 1,256,671 volt.

A légesavar lekaszálta George amerikai dandártábornokot és Jakoby haditudósítót. Az amerikai lapok most közölnek részleteket George dandártábornok különös szerencsétlenségéről. Az amerikai tábornok és a haditudósító utazás közben Ausztrália egyik repülőterén várakoztak arra a repülőgépre, mely tovább szállította volna őket. Közben egy megrongált harci repülőgép leszállást kísérelt meg és ennek a repülőgépnak a légesavarja lekaszálta őket.

A debreceni vizsgálóbíró felboncoltatta a tiszafüredi halálos Tiszából kifogott ismeretlen nő holttestét. A boncolás adatai alapján azt állapították meg, hogy valószínűleg öngyilkosság történt, mert nem találtak olyan külsérelmi nyomokat, melyek a gyilkosság mellett bizonyítottak volna. A fején levő sérülések halrágástól eredtek. Azt is megállapították, hogy az ismeretlen nő áldott állapotban került a vízbe és a halálát fulladás okozta.

Kettős szerelmi dráma történt kedden este az Újfehértó községhez tartozó Kálmánházán. Szabó Lajos gazdálkodó 19 éves fia hosszabb idő óta udvarolt Rajtmár Mária 18 éves leánynak. A szülők kikötötték, hogy csak akkor léphetnek házasságra, ha a leány, ki a kovácsmeesterséget tanulja, felszabadul és állást kap. A fiatalok azonban nem akartak várni és elhatározták, hogy inkább megválnak az élettől. A leány szüleinek lakásán Szabó Lajos szíven lökte a leányt, majd maga ellen fordította a fegyvert. A szerencsétlen leány nyomban meghalt, a fiú életveszélyes sérülést szenvedett, mert bár szívének irányította a fegyvert, de a golyó tejtebb hatolt mellette. A két szerelmes levelet hagyott hátra, melyekben megírják, hogy nem bírnak egymás nélkül élni és nem tudnak várni arra az időre, amíg meggyógyulhatnak.

DEBRECZEN

5. OLDAL
1942. V. 8.

Hatósági tájékoztatás a rizs forgalmáról

A napilapok tudósításban ismertették a rizs forgalmának újabb szabályozásáról szóló kormányrendeletet, mely szerint egy-egy 40 dekára szülő nullás lisztiszelvénnyre helyett 20 deka rizs lesz vásárolható.

Ertesítem a közönséget és a kereskedőket, hogy a rendelet végrehajtásáról néhány nap múlva, amikor a kiutalt rizs megérkezik, fogom a hatóság rendelkezését közölni. Addig a kereskedők rizst semmiféle jegyre nem szállíthatnak ki. Polgármester.

A tanári fizetés ne legyen nagyon eltérő a bírói fizetéstől

A Református Egyetemes Konvent a Református Konvent tanácskozási A Református Konvent tanácskozási Balogh Jenő főgondnok elnökele alatt, Örömmel állapították meg, hogy a diákok nagy eredményeket érnek el a szeretetmunkában. Adakoznak nemes célokra, résztvettek gyűlésekben. A tanulmányi versenyeken több első díjat értek el a diákok és a sport versenyeken is kiemelkedő eredményeket biztosítottak.

Nyugdíjintézeti és belső egyházi kérdések tárgyalása után az iskolai ügyeket tárgyalták. A konvent a kormány figyelmébe ajánlja, hogy tekintettel a növekvő tanári fizetésre, a tanári fizetést úgy rendezze, hogy a tanári fizetés a bírói fizetéstől lényegesen eltérő ne legyen. Addig is, míg a fizetésrendezés megtörténik, az egyházkerületek és iskolafenntartó testületek igyekeznek ösztönzőket létesíteni a tanárjelöltek részére.

Felhívás. Ertesítjük tagjainkat, hogy Róth Rudolf tagtársunk temetése ma délelőtt 10 órakor lesz. Kérjük tagjainkat, hogy a végítészesség minél számosabban jelenjenek meg. Kereskedők és Utazók Egyesülete elnöksége.

* Faszénfűző újdonságunk árúsítását, szerelési vállalatunkat, Garay-utca 15. alá helyeztük. Nagy Béla.

A Kúria tegnap hirdetett ítéletet Bíró Pál, a Rimamurányi-Salgótarjáni Vasmű Rt. volt vezérigazgatója és Sivó Jenő igazgató ismeretlen valutabűntetésében. A Kúria megállapította Bíró Pál bűnösségét, de távollétében ítéletet nem szabott ki. Sivó Jenőöt egyévi és tizhónapi börtönre és 20.000 pengő pénzbüntetésre ítélte.

A kerítésen át loptak el negyedül fát. Nagy Pálné, MÁV alkalmazott neje, feljelentést a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszakai órákban a kerítésen 12 hasáb fát ellopott.

A debreceni törvényszék dr. Fűvenyessy tanácsa büntető ügyekben helyszíni tárgyalások tartására Berettyóújfaluba utazott.

* A MANSZ május 8-án, ma délután 6 órai kezdettel tartja kultúrduletánját a Déri Múzeum dísztermében. Néhány jegy még kapható a pénztárnál.

Kövér libákat lopott Vámospercsen Szécsi Szilapó Róza nagyszámú, aki már volt büntetve. A debreceni törvényszék elítélte kéthónapi fogházra jogerősen.

Hat nagyszaladú gazdát helyeznek vitézi bírtokba Nagyrevén május 14-én. Összesen 120 hold földet osztanak ki közöttük.

Zsebtolvaj vásárlás közben ellopja tárcáját 50 pengővel és fontos iratokkal Sverlethovszky Albert MÁV segédtisztnek egyik Hunyadi-utcai üzletében.

Tetőtűz egy ebri tanyán. Csütörtökön az özv. Nyilas Istvánné Csokonai-utca 43. szám alatti lakos tulajdonát képező Ebri 56. számú tanyáról tetőtűz jeleztek a debreceni tűzoltóknak. Török István főfelügyelő vezetésével két őrség kivonult és egyórát munkával lokalizálta a tüzet, mely öt négyzetméteres területen elpusztította a faszindelytetőt. Megállapítást nyert, hogy kápatlan szikrából a kémény farszék meggyulladt és ez okozta a tüzet. A kár 300 pengő.

Színház, film, szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: Vadvirágos Maros partján.

Szombaton este: Tüzzész. Tolnay Klári vendégjátéka.

Szombaton délután: Viharos szerelem. Fülléres helyáradak.

Vasárnap délután és este: Tüzzész. Tolnay Klári vendégjátéka.

Vadvirágos Maros partján

Zoltay Herr Zoltán muzsikája magasan az átlagos operettek fölé helyezi ezt a darabot, melynek főértéke ez a színes, melodikus, eredeti ötletekben sem szűkölködő zene, számos slágerértékű számmal. *Nemes—Aczél* szövegkönyvéből nem hiányzik a humor és romantika, egészben véve a *Vadvirágos Maros partján* kellemesen szórakoztató operett, mely a bemutatón határozottan sikert aratott.

Márkus Lajos, mint rendező ezúttal először jelentkezett a debreceni színpadon és debütje remekül sikerült. Rendezése nagyvonalú, színben, egyéni elgondolásokban gazdag, a jelenetek beállításai finom, hangulatos. Márkus Lajos, a rendező egyenrangú érték Márkus Lajossal, a bonvivannal. Ezzel már meg is mondottuk, hogy alakítása Koltay Péter szerepében megkapó férfiaságával, pompás hangjával, szuggesztív művészetével elsőrangú színészteljesítmény. Antal Ila illuziókeltő játéka, szépen csengő hangja igazi értéke az együttesnek. Kiróbbanó sikere van Földessy Lillának, aki Micsinszky Mici szerepét ragyogó humorral aranyozza be. Szokoló Gyula remek mókái, ügyes karikírozása, bravurozása ezúttal is sok tapsot kaptak. Sikerült, tehetséges figura Zádory István körörsosa. Nagy-szerű alakítást nyújt Katona Emmy, kifogástalan Sándor István. Úgyes humorérzékét csillogtat meg Felföldy Jenő, kitűnő ezúttal is Harasztossy Irén és jószemre valló figurát visz színpadra Erdélyi László. Kovács István rokon-szenves tehetsége kis szerepében is érvényesül és jól egészíti ki az együttest Barany, Bódy, Gál, Szőnyi, Nagy Ilona, Pálffy Béla.

Zoltay Herr Zoltán, a szerző dirigálta a zenekart főlényes biztonsággal, kitűnő művészetével. A közönség lelkesen ünnepelte a kitűnő szerzőt a főszereplőkkel együtt.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:
Pénteken este is a nagysikerű *Vadvirágos Maros partján* operett előadása. Szombaton délután filléres helyáradakkal: *Viharos szerelem* zenes bohózat, szombaton este, vasárnap délután és este Tolnay Klári és Sármaszky Miklós vendégjátékával a Budapestben több mint 200 előadásban ment Tüzzész, az utóbbi évek legnagyobb sikere.

Muráti Lili szerdai egyetlen vendégfelléptére jegyek már válthatók.

SZÍNHÁZI KIS-TUKÓR:

VITÉZ BENKÓ GYULA és MEZEY Mária együttesen lépnek fel a jövő éten szombaton és vasárnap Debrecenben, a Sommerset Maugham „Színházban és a „Tüzzész”-ben.

ZACH JÁNOS, a Jakabffy társulat kitűnő drámai hőse megbetegedett s ma a sebészeti klinikán vakbélműtétet hajtanak végre rajta.

KETTŐS VENÉGSZEREPLÉSEN gyönyörködhet a közönség a „Tüzzész” előadásain. Tolnay Klári mellett Sármaszky Miklós is fellép a darabban, a nagyváradi Szigligeti Színház művésze, aki mint Horváth Árpád társulatának tagja játszott Debrecenben, majd a fővárosi Belvárosi Színház debreceni vendégjátékán látta viszont a debreceni közönség.

A MÁV EGYETÉRTÉS színjátszó termében vendégszerepel a Jakabffy-társulat május 16-án, a „Viharos szerelem” operettbohózatot adják elő. — Ugyanakkor a színházban a prozai együttes játszik.

VEDD LE A KALAPOT A HONVÉD ELŐTT címmel nagy operettrevüt írt Erdélyi Mihály, mely a fővárosban három színházban fut zsúfolt házakkal. A darabot vezeti Jakabffy direktor is rövidesen bemutatja.

Jégverés?! Elemi csapás!

Minden gazda védekezhet kártevősei ellen biztosítással.

Kihantolják és a kolozsvári református templomban helyezik el Erdély utolsó fejedelmének hamvait

A kolozsvári református egyházközség a közeljövőben díszes gyász pompával helyezi örök nyugalomra Apaffy Mihály Erdély utolsó fejedelmének földi maradványait, a kolozsvári belvárosi templom kriptájában.

Apaffy Mihály 1690 április 15-én halt meg. Halála előtt az volt a kívánsága, hogy Kolozsvárt temessék el. Az akkori zavaros időkben utolsó kívánságát nem tudták teljesíteni és azért ideiglenesen Almakerék községben helyezték nyugalomra. A *fejedelem hamvai 219 évig pihentek az almakeréki templom kriptájában*. Ekkor mozgalom indult meg, hogy utolsó kívánságának megfelelően Kolozsvárra temessék el. Földi maradványait átszállították Kolozsvárra és

ideiglenesen elhelyezték az alsóvárosi református templom kriptájában, mert a belvárosi templom javítás alatt állott. Közben jött a világháború és a holtest áthelyezését el kellett halasztani. A háború utáni időkben az egyházközségnek súlyos gondjai voltak s így nem tudta teljesíteni az elhunyt fejedelem utolsó kívánságát.

Most azonban *végre teljesedésbe megy Apaffy ohaja*. A belvárosi templom renoválási munkálatai befejezéshez közelnek, elkészült már a díszes kriptá is, amely helyet ad a fejedelem földi maradványainak. A kihantoláshoz már megadták az engedélyt a hatóságok és a *temetés költségeit a kormány vállalta*.

Ma zenekari hangverseny a Zeneiskolában

A városi zeneiskola zenektára ma este pontosan nyolc órakor tartja hangversenyét. A hangverseny iránt olyan óriási érdeklődés nyilvánult meg, hogy a jegyek legnagyobb része már elővételben elkel. Az est szölistája **Höchl Margit** zongoravivő, aki Chopin zongoraversenyét a legtökéletesebb előadásban szólaltatja meg. Vezényel: dr. **Barany János**.

Jegyek napközben a zeneiskola titkári irodájában, telefon: 23-96. és este a pénztárnál válthatók.

A legkiválóbb olasz hegedűművész hangversenye Debrecenben

Az olasz—magyar zeneművészeserek keretében Giorgio Ciompi **szombaton este 8 órakor** tartja hangversenyét a városi zeneiskola dísztermében.

A világhírű művész rövid életrajza: Zenei tanulmányait G. Pasquali mester irányítása mellett már 9 éves korában megkezdte. 11—13 éves korában többször játszott Firenzében és más olaszországi városban, majd beiratkozott a párisi zenei főiskolára. Itt Bouché mester vezetése mellett a 17 éves Giorgio Ciompi elnyerte a párisi zeneakadémia első díját, amelyet soha többé nem nyert el olasz hegedűművész.

A jelenleg 24 éves **Giorgio Ciompi** egy hírneves „Guarneri” hegedűn játszik. A páratlan műveltségű nyújtó hangverseny iránt széleskörű érdeklődés nyilvánult meg.

Jegyek a Méliusz és Antalffy József könyvkereskedésben válthatók.

Hárfahangverseny a zenedében

Az Olasz Kulturintézet f. hó 12-én, kedden este 8 órakor tartja hárfahangversenyét Luigi M. Magistrelli hárfaművész közreműködésével a zeneiskola hangversenytermében. Luigi M. Magistrelli neve Európa-szerte ismert. Több országban hangversenyzett már óriási sikerekkel. Most Németországból jön hozzánk, ahol teljesen meghódította a zeneértő közönséget.

Belépőjegy nincs, műsormegváltás kötelező, 1 P. Műsor kizárólag az Olasz Kulturintézetben, Hatvan u. 2. I. em. délelőtt 11—13 óra, délután 5—7 óra között.

— **Zsidó istentisztelet.** A debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje május 8—15. Pénteken este mindkét templomban 7.50. Szombaton reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Kápolnási utcában (ifjúsági) fél 10, a Deák Ferenc utcában 11. délután a Kápolnási utcában (ifjúsági) fél 4, mindkét templomban fél 6, este 8.50. kőnap reggel mindkét templomban fél 7 este 8.30. Jóm kippur kátán csütörtökön a Kápolnási utcában déli 1, a Deák Ferenc utcában esti 8 órakor. Hítségoklat: szombaton délelőtt gimnáziumunk 8 osztályos tanulóinak búcsúistentiszteletén. — **Rabbiág.**

GYÁSZROVAT

Gazsó János szabómester temetése pénteken három órakor lesz a hármasterebői református szertartással. Lakásunk Kossuth utca 31. Csurka temetkezés rendezésében.

Beregsszázi Jolánka 19 éves korában elhunyt. Temetése ma délután fél 3 órakor lesz a Köztemető 2 B) ravatalozó termében. Lakás: Eötvös-utca 5. Dankó temetkezés.

Debrecenben háromnapos vándorgyűlést rendeznek a bórvegyészek

A magyar bórpari vegyészek május 14-én kezdik háromnapos vándorgyűléseit és továbbképző előadásait Debrecenben. Városunkat, mint a magyar limárság ősi székhelyét, ahol a limáripár évszázadok óta nagyobb arányban választotta a vándorgyűlés székhelyéül. A vándorgyűlésre meghívták minden magyar limármestert s az ország minden részéből összesereglett limáripáros előtt ismeretik a bórvegyészet valamennyi korszerű tudnivalóját. A háborús bőrellátási nehézségek közepette kétszeresen fontosá vált bőrkikészítési problémákról hangzanak el a nagyjelentőségű előadások. A háromnapos vándorgyűlésen vegyész-mérnökök, bórgyári igazgatók, miniszteriális szakemberek, egyelmi magántanulók és üzemezők ismeretik a bórvegyészet modern tendenciáit és eredményeit. A háromnapos debreceni vándorgyűlésen részt vesznek a magyar bórgyártás irányítói is.

Közérdekű levél

Pontosságot a mozikba!

Valószínűleg Főszerkesztő Ur is bosszankodott már jónéhányszor amiatt hogy a mozikban a Híradó vetítésének megkezdése után is egyre szállingóztak még helyekre a pontatlan látogatók és megzavarták szórakozásában. Nem beszélhetünk arról, hogy enyhén szólva is nagyfokú udvariatlanság mások szórakozását megzavarni (ezt intézzék el a későjárók a saját lelkiismeretükkel) de arról igenis beszélni kell már egyszer, hogy a mozik vezetőségének lenne kötelessége biztosítani pontos látogatók zavartalan szórakozását! Ezt oly módon érhetők el, hogy a Híradó vetítésének megkezdése után érkezőket csak vetítés befejezése után engednek be a nézőtérre, a főszaám megkezdése után pedig a szünitig megint csak nem engednek be senkit a nézőtérre! Elvégre is, ha táncmulatságokat be lehet tiltani pontatlan kezdés miatt, a mozilátogatókat rá lehet okkal-móddal szoktatni a pontosságra és arra, hogy ne okozzanak fölösleges bosszúságot másoknak. — **Egy mozilátogató.**

— **Hargitay Árpád** jelképes, székely község előljárósa képviselőtestületi gyűlését folyó hó 9-én fél 8 órakor tartja a „Gambirinus” külön helyiségében, melyre székely testvéri szeretettel hívja és várja a közseg lakóit. Előjáróság.

Derüs május

Beköszöntött május hava, Kismadárkák trillás dala Zeng a léghen szüntelenül, Tája virágszőnyeg terül. Oly szinompás a láthatár, Nemsokára itt lesz a nyár, De májusnál nincs szebb hónap, Varázsa van nótaszónak, Trillázásnak, csicseregésnek... Óh mily szépen füttyörésznek Künn az erdőn a kis rigók, Szívet-lelket felvidítők Füllemülék énekével, Derüs május érkezével.

Schirf István.

— **Ma van az Antonio Fogazzaro emlékünnepe.** Az Olasz Kulturintézet Antonio Fogazzaro születésének századik évfordulója alkalmából emlékünnepeket rendez ma este hat órakor az intézet helyiségében. Ünnepi beszédet mond dr. Gaetano Trombatore egyetemi tanár. Trombatore professzor ma a leghivatottabb méltója a nagy olasz írónak, Fogazzaróról írt kritikai tanulmánya a legtekélyesebb az eddig megjelentek között. Az ünnepekre mindenkit szeretettel meghív az igazgatóság.

— **A Péterfia-utcai egyházzsuz** május 14-én délután öt órakor a Baltázár teremben szeretetvendégséget rendez. Keesks József segédlelkész tart előadást.

Meghívó

A Balmazújvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság 1941 évi 58-ik rendes közgyűlést Balmazújvárosban, a társaság hivatalos helyiségében, 1942 évi május hó 17-én, délután 5 órakor tartja. Erre a társaság részvényesit tisztelettel meghívja az **Igazgatóság**.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletéről, az 1941 évi mérleg megállapítása, határozathozatal a nyereség hovatfordítása és a felmentvény megadása tárgyában.
2. Igazgatósági tagok választása.
3. Felügyelőbizottsági tagok választása.
4. Igazgatótanács tagok választása.
5. Igazgatósági tagok jelenléti díjának megállapítása.
6. A felügyelőbizottsági tagok tiszteletdíjának megállapítása.
7. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés! A mérleg és a jelentések a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a társaság helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. A közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír, aki részvényeit a le nem járt számlákkal együtt, a közgyűlést legalább 3 nappal megelőzően, a társaság pénztáránál, vagy a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál letétbe helyezte.

Mérleg. Vagyon: Pénztár 8.518,80 P. Gírószámlán fennálló követelések 210,38 P. Pénzintézeteknél fennálló követelések 24.841,54 P. Értékpapírok 2.277,17 P. Váltótárca 453.579,60 P. Adósk 63.153,70 P. Jelzálogos kötelezvény kölcsön 99.— P. Intézeti székház 22.506.— P. Berendezések és felszerelések 665.— P. Átalakított törlesztési kölcsön 100.— P. Átmeneti kamat 489,35 P. Összesen: 581.440,54 P.

Töke. Részvénytöke 80.000.— P. Kétes követelések tartaléka 2.243,84 P. Betétek 197.304,07 P. Hitelezők 3.946,82 P. Visszszámítás 290,175.— P. Beruházási hozzájárulási függőszámla 2.360,46 P. Átmeneti kamat 5.092,36 P. Nyereség 317,99. Összesen: 581.440,54 P.

Eredmény. Vesztés: Fizetett kamatok 14.512,12 P. Adók és illetékek 2.409,08 P. Tiszti fizetések 8.418,94 P. Vegyes költségek 6.364,60 P. Leírás: Ingatlanból 459,36 P. Berendezésekből 35.— P. Nyereség 317,99 P. Összesen: 32.517,18 P.

Nyereség. Múlt évi nyereség áthozat 346,79 P. Kamat jövedelmek 31.666,38 P. Ingatlan jövedelem 230.— P. Jutalék 274,01 P. Összesen: 32.517,18 P.

Balmazújváros, 1941 évi december hó 31-én

A visszavarázsoló férj és a kicsirázó 300 pengő

Fogházba került jószóló cigány-asszonyok

Két cigányasszony került a debreceni törvényszék elé csalás miatt. Nagy Ilona és Nagy Mária, akik Nagyváradi utcai Komádiba, hogy ott edényárusítás ürügyével jószólóasszonyok és a hízelgő embereket becsapják. Így kerültek el Vince Istvánné házához, ahol az asszonyt igen szomorúnak találták. Először az edényt kínálták megvételre és mikor Vincéné nem volt hajlandó vásárolni, közölték vele, amit már igen jól láttak, hogy nagy bántala van a háznak, minden oka megvan a szomorúságra a ház asszonyának, pedig a hajjon lehetne segíteni.

Vincéné megglepte, hogy a két cigányasszony az ő szomorúságáról beszélt, eszébe sem jutott, hogy az arcáról leolvashatta akárki, hogy milyen bájos. Beszélgetésbe kezdett a két idegen cigányasszonnyal, akik ilyen módon hamarosan meggyűdték, hogy miért is szomorú Vincéné. Kiderült, hogy egy fiatalabb asszony kedvéért elhagyta az urát és azt szeretné, ha visszatérne. A cigányasszonyok közölték vele, hogy *ők tudják a varázsigét, melynek segítségével a hűlencsét vissza lehet varázsolni a háztűzhelyhez.* De bizonyágot kell tenni arról, hogy tényleg nagyon akarja az urát visszatérését és ezért 300 pengőt kell egy lyukba tenni, betapasztani és várni kilenc napig. Addig a varázslat hatására a férj is visszatér és a pénz is kicsirázik, megadják a lyukban és kettős öröm lesz a házon.

A hízelgő asszony gondosan elfeltette a kiásott lyukba a cigányasszonyok segítségével a 300 pengőt és jól betapasztolták. A jól végzett munka után a két cigányasszonyt megvendégelte és azután kikísérte a kapuig. Utánuk is nézett és gyanús lett előtte, hogy nagyon vigan és igen gyorsan halad a két cigányasszony. Rosszat sejtve a ház mellé szaladt és kikaparta a lyukat, de már nem találta benne a 300 pengőt. *Tapasztás közben már kilopták a ravasz cigányok.* Vincéné nagy lármát csapott, rohant a két tolvaj után, akiket sikerült is elfogni. Megtalálták a 300 pengőt is.

A törvényszék Nagy Máriát 2 hónapi, Nagy Ilonát, aki a visszavarázsoló férj meséjét kitalálta 2 hónapi és 15 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Anyakönyvi hírek

Születések: Szabó László raktári munkás Keresztesi u. 32. fiú György. Széles Sándor máv. s. tiszt Fényeslitke, fiú Sándor. Mocsár Gábor v. erdőőr Bánk 7. fiú Gábor. Hofer Rudolf pilóta őrmester Eprekerti u. 7. fiú Rudolf. Kovács Gábor pék s. Kishegyési u. barak, leány Judit. Szász Károly mozdonyvezető Könyves Tóth K. u. 9. leány Klára. Cseresznyés Ferenc ígás kocsis Dézsi A. u. 7. leány Jolán. Ónod Kálmán kőműves s. M.-pályát 98. leány Margit. Kiss Antal npsz. Rothermere u. 50. fiú Antal. Stancz József segédmunkás Fülöp u. 57. fiú László. Fekete József máv. János u. 37. leány Klára. Nagyházi János máv. Nyil. u. 111. leány Emőke. Brózik Károly fogtechnikus Darabos u. 50. leány Ildikó. Kozma Ferenc doh. gy. munkás Cseret u. 3. leány Irén. Fülöp József ny. csendő őrm. Tóth Telep III. u. 17. fiú József. Kertész József fuvaros Tegez u. 20. leány Margit. Józsa András npsz. Kurucz u. 62. leány Ibolya. Brück Ferenc keresk. Hatvan u. 27. leány Noémi. Nagy Sándor npsz. Szent Anna u. 11. fiú Sándor. Kató István keresk. s. Kossuth u. 47. leány Klára. Urbán József gépkocsivezető Augustia szanatórium, leány Irén. Daróczy János kishérlő Bánk 4. leány Katalin.

Eljegyzések: Nagy Lajos Sándor keresk. Kiscseshegy u. 27.—Tamás Juliánna Szikszai u. 6. Demes Sándor ápoló Klinikai telep—Somogyi Juliánna Szabolcs u. 35. Böszörményi Lajos rakt. munkás Kptány u. 10.—Erdődi Róza Kard u. 4. Hajnal János klinikai alk. Belklinika—K. Tóth Jolán u. o. Forgács Antal gazdálkodó H.-böszörmény—Szabó Mária Bellegről 512. Szendrői Sándor

mészáros m. Busi u. 10. Dobi Róza Klapka u. 35.

Házasságok: Baranyi Imre npsz. Hadházi Zs. t. 12.—Gyuricskó Mária Tóth t. 19. Lepényi Pál postatiszt—Pápai Zita Rudolf u. 26. Dickman Ferenc géplakatos s. munkavezető Mester u. 45.—Mayer Erzsébet Csige kert u. 23. Téglási Imre máv. vonattékező Halap 161.—Tanka Zsófia Halap 166. Toldi László rep. őrmester—Boross Erzsébet MÁV Kolónia II. ép. 5. ajtó. Gottlieb Ernő pinceszékelő Simonffy u. 20.—Ferenc Anna Pásti u. 8. Gogna József tsz. őrm. Nagy Pál u. 3.—Szebeni Éva Kigyó u. 12.

Halottak: Cserni Róza ref. 8 hónapos, Urréte u. 22. Orosz Miklós ref. 22 éves, Rakovszky u. Vásáry László bankigazgató ref. 49 éves, Magoss Gy. tér 30. Cseley Gyula ny. ezredes ref. 72 éves, Magoss György tér 27. Papp Sándor rkt. 52 éves, Vágóhid u. 4. Besenyi István rkt. 16 éves, Balmazújváros. Özv. Császai Kálmán ref. 40 éves, Rothermere u. 55. Juhász Gyula ref. 38 éves, Debrecen. Szűcs Lászlóné ref. 58 éves, H.-Nánás. Özv. Jákó Pálné ref. 81 éves, Erzsébet u. 59. Róth Rudolf izr. 47 éves, Arany J. u. 36. Wagner József ref. 10 éves, Boldogfalva u. 4. Beregszászi Jolán ref. 20 éves, Eötvös u. 5. Gazsó János ref. 51 éves, Kossuth u. 31. Özv. Tóth Andrásné ref. 83 éves, Kishegyési u. szűks. lak. Fogarasi Katalin ref. 10 hónapos, Rigó u. 34. Jobbágy József ref. 82 éves, Kishegyési u. 40. Szabó Sándor ref. 9 hónapos, Pesti u. 4. Juhász Sándor ny. színész ref. 88 éves, Fazekas M. u. 2. Szilágyi Gáborné ref. 59 éves, Bem J. u. 6.

SPORT

Erdekes kettős bajnoki mérkőzés a nagyerdei Stadionban

A nagyerdei Stadionban vasárnap délután érdekes kettős bajnoki labdarugó mérkőzést láthat a közönség. 4 órai kezdettel a DVSC NB-csapat játszik a legjobb középcsapatok egyikével, a Goldberger SE-vel. Az összeállítás csak a péntek esti játékosértekezleten dől el, ekkor hirdeti ki Weber edző. — Csokai játéka bizonyosra vehető, úgy-hogy valószínűleg Keskeny, Csokai, B. Nagy, Zilahy, Mester, Orosz, Szabó, Bercecz, Szilágyi, Serfőző, Sidlik összeállításban játszik a csapat. A mérkőzést Ferenczy játékező vezeti.

Erdekes lesz az előmérkőzés is, melyen a felsőtiszai amatőr bajnokság I. és II. helyezette, a DVSC II. és a PMÁV találkoznak. Ezt a mérkőzést Pál vezeti és 2 órai kezdettel kerül lejátszásra.

A református kollégiumi polgári alsós csapata 7:0-ra győzött a gyakorló gimnázium IV. alsó ellen, a KISOK bajnoki mérkőzésen. A gólokat Zsarnai 2, Marosvölgyi 2, Nagy József 2 és Erdei lötték. Sárosi jól vezette a mérkőzést.

A plarista gimnázium csapata a gyakorló gimnáziummal játszik szombaton a DTE pályán, fél 4 órai kezdettel. — Utána fél 6 órai kezdéssel a református kollégiumi polgári—katolikus polgári alsós csapat találkozik a labdarugó bajnokságért.

Tiszát vissza akarja igazoltatni a DVSC a Szolnoki MÁV-tól, Weber edző ugyanis játszani akarja a támadó sorban a fiatal csapatát. Állítólag azonban ugyanabban az időben nem lehet még anyaegyesülethez sem visszajelenteni játékosát és így Tisza valószínűleg csak összel játszhat a DVSC-ben.

Orsós—Ogrincs, a kftfnő jobbszélű visszaamatőrizálta magát és igazolását kérte a Villanygyár csapatához.

Thomas Henrik dr. a kftfnő debreceni játékező vezető a DIMÁVAG—Gamma NB I. bajnoki mérkőzést Diósgyőrben, vasárnap. Rajta kívül Karsai, Farkas Iván, Sárosi L. vezetnek NB-mérkőzéseket a debreceni játékezők közül.

Vass Endre nagyszőlősi játékező mérkőzés előtt lefogadta a mérkőzésnek az eredményét, melyen maga partjelző volt. A JT egyesbírája két évre eltiltotta Vassát a játékezőtől.

Az egyetemi sporttelepen kettős amatőr bajnoki mérkőzés lesz vasárnap délelőtt 9 órakor, a Villanygyár kftfnő formában levő csapata játszik az NYVSC II-vel és valószínűleg gólzáppal győz. Utána 11 órakor DEAC—D Húsos mérkőzés lesz.

Az Egyetértés játékosai: Kovács, Pataki, Balogh, Murvai, Tivadar, Rútner, Ujvárosi, Kádár, Hegedűs, Szanyi,

Gönczi, az Ernőhályfalvára utazó csapat tagjai, pénteken este 8 órára a Magoss György-tér 9. alatt az indulási idő megbeszélése végett jelenjenek meg. A játékosok pénteken délután edzésen jelenjenek meg a DTE pályán.

Teljes NB forduló lesz május 10-én. Az MLSZ országos elnöksége a május 10-i NB forduló ügyében az OSK-val folytatott elnöki megbeszéléseket az elnökség tudomásul vette. Ezek szerint a május 10-én az NB összes alosztályaiban teljes forduló lesz. Elfogadta az elnökség a horvát labdarugó szövetség ajánlatát. Június 4-én Budapesten horvát—

magyar válogatott labdarugómérkőzés lesz.

A debreceni kerület válogatott tornászai is résztvesznek a nagyváradi Szent László ünnepségeken. Hajdú, Mogyoróssy, Tóth, Vermes országos válogatottak és számos női tornász vesz részt a torna díszbemutatón. Tornászaink vasárnap délelőtt utaznak Váradra, Schmidt Gyula testnevelési tanár vezetésével.

Országos ifjúsági tornászcsapat és egyéni verseny lesz vasárnap Budapesten, melyen részt vesz a DEAC és DTE ifjúsági gárdája is.

KÖZGAZDASÁG

Jelentés a múlt havi mezőgazdasági viszonyokról

A városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén vitéz Kovács Lajos m. kir. gazdasági felügyelő a mult havi mezőgazdasági viszonyokról a következőket jelentette:

Az elmúlt április hónap időjárása hűvös, borult és csapadékos bővelkedő volt. Gyakorlati voltak az erős éjszakai lehűlések és több esetben talajmenti fagyok is fordultak elő. Belvíz károk az idén is vannak, de nem olyan mértékben, mint az elmúlt évben és mint amilyen vízkároktól a csapadékos tél után tartani lehetett.

Az őszi vetések az állandó jellegű hűvös időjárás miatt lassan indultak fejlődésnek és bokrosodásuk is legtöbb helyen nem volt elég erőteljes. A tavaszi vetési munkálatok nagyobb mértékben csak április hó elején voltak megkezdhetők, ami kb. háromhetes késést jelent és a sok eső miatt akkor is csak megakadályozással voltak végezhetők. A hideg földben az elvetett magvak is lassan keltek és további fejlődésükben is el vannak maradva.

A rendkívüli viszonyok folytán sok

esetben nagy gondot okozott a gazdák-nak a tavaszi vetőmagvak beszerzése. Már a zab és árpa vetőmagellátásnál is mutatkoztak nehézségek, míg vetőburgonya alig volt beszerezhető. Legnagyobb gondot azonban a tengeri vetőmag beszerzése jelentett, mert az elmúlt évi tengeritermés nagyrésze nem tudott beérni és ezek a tételek rossz csiraképességük miatt vetőmagnak nem alkalmasak.

Az állattartás terén az erőtakarmanyhiány mindinkább nyomasztóan érezhető. A hosszantartó tél alatt a gazdák szalastakarmanykészleteiket is jóformán egészen felhasználták, sőt a kihajtás előtti hetekben már sok helyen szalastakarmanyban is hiány mutatkozott. A nehéz takarmányozási viszonyok következtében az állatállomány kondíciója általában gyenge. — A legelőre való kihajtások legnagyobb részben április hó 22 és 25 közötti időben történtek meg. Sajnos a hűvös, borult időjárás a fűnövesnek nem kedvezett és a hideg éjszakák a kint levő állatokat elcsigázzák.

A földművelésügyi miniszterium a mézben szegény, savanyú és kötött természetű talaj javítására ez évben is kedvezményes cukorgyári méziszapot és trágya-mészkeverék beszerzésére. Ha a javítás méziszappal történik, a vasúti fuvardíj felét a miniszterium visszatéríti, a trágya-mészkeverék beszerzésénél pedig az érdekeltektől a birtokosok tekintélyes hozzájárulással támogatja. A mézszappal-kezelés azonban csak az arra külfelölt m. kir. kísérletiügyi intézetek előzetes talajvizsgálata és szakvéleménye alapján történhetik. A legközelebbi intézet birtokosok kérelmére a talajmintavételhez díjmentesen küld útmutatót, ingyen vizsgálja meg a beküldött mintákat és a talaj mézszükségletéről szakvéleményt állít ki. A birtokos ennek alapján a vármegye gazdasági egyesületénél igényelheti 1—2 vagon kedvezményes méziszapot, vagy trágya-mészkeverék kiutalását. A méziszapot augusztus 15-ig, a trágya-mészkeverék december 1-ig igényelhető.

Debrecen állategészségügyi helyzetéről dr. Zsuppán Kálmán m. kir. állategészségügyi tanácsos, a városi közigazgatási bizottságnak bejelentette, hogy Debrecen város területén április

hónapban állategészségügy terén változás nem történt. Ujabb hivatalból jelentendő ragadós állatbetegség nem lépett fel, a város kilenc állategészségügyi kerülete azonban a lőrühösséggel még fertőzött. Az állatforgalom április hónapban az előző havi forgalomhoz viszonyítva a vágólovakban felére csökkent és a borjúk kivételével tovább csökkent a szarvasmarhák forgalma is, ellenben a sertések forgalma tovább emelkedett. A város gázkamrájában március hó 4-én megkezdett lőrühösség elleni gázkezelés folytatódott és április végéig 114 darab lovat kétszeri gázkezeléssel, továbbá 6 darab lovat egyszeri gázkezeléssel gyógyítottak. Ezeket kívül még körülbelül 25 darab ló vár gázkezelésre.

Meghívó. Dávidházy Kálmán könyvkötészet és Dobozgyár Rt. f. a. f. évi május hó 20 napján d. u. 6 órakor Baltazár Dezső u. 2. sz. a. rendes évi közgyűlést tart, melyre a részvényesek ezúton meghívotnak. Tárgy: Felszámoló jelentése. Az 1911. évi mérleg betérjesztése. Felügyelő bizottság jelentése. Vagyon: Ingatlan 64.200 P, egyenleg 6.465 75. Teher: Betáblázott bankteher 50.000 P, adó és illeték 20.765. Kéretnek a t. részvényesek részvényüket a közgyűlés előtt 8 nappal Baltazár Dezső u. 9. sz. a. letétbe helyezni. Debrecen, 1911 május hó 7. napján. A felszámoló.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS	Egy fiatal fodrászegéd felvétetik. Szent Anna 14. 1215	Női fodrász, ki manikűröz is, belephet. Tanulóleány felvétetik. — Kolozsvári, Dégenfeld-tér 2. 1279
„25 éves asszony“ jel-igére levele van a kiadóban. (Sürgős.) 1280	Kifutófiúk felveszek. Hirlapiroda, Teleki 94. 1272	Hölgyfodrász kisaszszony és tanuló felvétetik. Moldván fodrász, Szent Anna 1. 779
ALKALMAZÁST keres férfi	Egy erős kifutó, ki már pékségben volt, felvétetik. Csapó 73. 1245	Ügyes masamód kézilányt azonnal felvesz Benedek Ilona kalapszalon, Piac-u. 67. 1276
Fiatal hentes, mészárosgegd állást keres. Cím: Kül-u. 20. 1253	Favágó ember felvétetik a „Turul“ faterlepre. Böszörményi-út 2. 1255	Perfekt gép- és gyorsírónt keres nagyvállalat „Szorgalmas“ jellegé. 1270
ALKALMAZÁST nyer férfi	ALKALMAZÁST nyer nő	
Csendőrségi egyenruhákban jartas szabógegd gépelés, gallérozás-ban szaktudással rendelkezőt felvesz Szeke-res, Vigkedvő 64. 1211	Hölgyfodrász segéd-leány felvesz Bata fodrász, Simonffy-u. 1/b. 772	

Úgyes segédanyagok női szabóságba felvételek. Simon, Arany János-u. 2. I. em. 1266

Ápólonóti keresek azonnali combtöréssel idős asszonyhoz. Stern, József kőr. h. 22. 1252

ALKALMAZÁST keres nő

Falusi asszony házhoz megy mosni. Ispótylár 6. 1250

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Mindenes főzőnő azonnali felvételre. — Balthyány-u. 20. Kereszt-épület. 782

Bejárónót délelőtti keresek azonnali. Dr Miklósné, Piac 28/b. 1271

Egy bentlakó főzni tudó mindenleányt május 16-ára felveszek. — Fekete sülte, Mester 28. 785

AJÁNLAT

Kerékpárt, varrógépet, gramofont, szakszedőn Roboz és Hammer, Piac 8. 329 7. 12.

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére készítenek kapható a Döbrenyi Műkőgyár Rt.-nél, Fűrdő-utca 2. 1219 vv.

Ünnoztasson Kiss Zoltannal, Kigyó 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 514 11. 15

Ünnoztasson, vizsgál- asszon Kissel, Kigyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Horgonyi fodrász új telefonszáma 39-51. Szoboszlói-út 4. 452 7. 29

Csipekfüggönyöket, valódi klópi-anyagokat, 150-300 szélesben, — csipekanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 466 7. 28

Ünnoztasson Csala cég- nöz vállalat. Lakás- vizsgálatok felölősséggel. RRákóczi-utca 9. Telefon: 14-27. 437 7. 4

Angoraszórló, fonásra alkalmatlant és gubancot minden mennyiségben vesz, kártólást vállal Kalapipar, Széchenyi-u. 7. 091 6. 30

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester, Kőlcsei 8. 544 5. 15

Varrógép, kerékpár javítást jótállással vállalkoz, hívásra jövök. Vétel, csere, eladás. Csapó u. 201. 468 7. 29.

Erős fűzőt kartondoboz 4 kg tartalommal bármilyen mennyiségben kapható. Cím a kiadóban. 1882

Piros sálak kerti utakra kapható a Debreceni Műkőgyár Rt.-nél, Fűrdő-utca 2. Telefon: 1444 5. 31

Fügeta. Elvett a ruhazöndjait. Ha vesz egy pár fügetát! Szépet és gyökereket. Két vagy három éveset. Ez már most is kapható Hatvan utca 24. első ajtó. 313

Szövegkötőit most olcsón kijavítva, átalakítva Kövéri szűcsmester Püspöki palota. 1232 12. 22

Legolcsóbban fest, tisztít, Weiss, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Tyükszemvágó és láb-ápoló szalonom — Simonffy-u. 7. Vitéz Sö- vágó. 1259

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1185 7. 1

Amerikai szőlőkénpo- rozó gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárá- ba kérem leadni. 3000 drb léglát, 1500 drb használt nagy cse- reptet keresek azonnali megvételre. Címét ké- rem a pénztárnál le- adni. 492 vv.

Fogaranyat, ezüstöt ékszer legmagasabb árban veszek. Fránki, Piac-u. 73. 965 8. 3

Gyógynövény raktá- ramat Böszörményi-út 49. szám alá helyeztem át, hol mindenféle gyógy- növényeket nyersen és szárazon vásárolok — Hőnig. 1202

Borospincét keresünk bérbe. Közvetítőnek 20 P díjazást adunk. — Balthyány-utca 6. iro- da. 1228

ELELMISZER, ITAL

Frissen érkezett faj- almák egész nap ol- csón kaphatók. Üres ládák eladók. Széche- nyi 22. 1204 6. 4

Alma, frissen érkezett és almaekvár kapható Hatvan-u. 41. 597 5. 11

ELADÓ egytélben pincében átveve 1800 liter 1941. évi 10 és fél maligán fokos Szent Anna-pusztai bor. Cím a kiadóban. 1193

TELJES ELLÁTÁS

Magános személynék ebédet, vacsorát adok, ha ezer pengőt kölcsön ad. Jelige: „Üzlet”. 1264

OKTATÁS

Simai gyors- és gépi- iskolában állandóan be- iratkozhat. Piac 73 Államvizsga. 1019 5. 15

Naményiné gyorsíró, gépi-iskolába bármik- or beiratkozhat. (Eng- 6475.) Államvizsga. — Balthyány-u. 1. 1242

PÉNZ

Pénz háza, földre fo- lyósítatokat, kényszer- kölcsönt, részvényeket veszek. Mandel, Péter- fia 4. 1219

RÁDIO

Rövid, közép, hosszú- hullámú egybeépített rádió alkalmi áron el- adó. Tolbi 15. 1275

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNÁ KENYÉR

— Regény — (28.)

— Isten fizesse meg, nagyon köszönöm. Aztán ez a pokróci is!... Mikor elindultam, jó idő volt, nem gondoltam, hogy így megváltozik az idő!... — Ilyenkor már így szokott lenni, meg azán jó az, ha a paraszt régula- hoz tartja magát az ember: nyáron el ne hadd az ujjasod, szűröd, télen a te dolgod!...

— Hát persze, már akinek van ujjasa, meg azür- je — mosolygott egyre bátrabban az idegen. — Az úton megugrott nyúl váltott át, amiól a reb- benősebb rudas ismét két lábra állott, ettől viszont az ismeretlen ijedt meg.

— Ne féljen az úr, nem lesz itt semmi hiba, csak jó vére van, azán könnyen ijed! — Hát persze, persze, jó húsban vannak a lovak. — Szeretem őket. Ha az ember dolgozik velük, akkor ki kell adni a porcióikat!

Ismét elakadt a beszélgetés, holott Tamasi Já- nos mégis csak tudni akarta, hogy kit, mit szedett fel. Nem akart azonban toladó kedvvel mindjárt a végére járni a dolognak. Különben is, ha az ide- gen akarja, akkor megmondja — gondolta magá- ban —, amikor megmondotta, hogy nevezik. Hogy is mondta csak: valami András, vagy Péter, a jó Isten tudja, olyan hirtelen jött a bemutatkozása, már el is felejtette...

Az ismeretlen a ködösen hulló havat nézte és néha megdörzsölte kezét. — Miért nem rakja zsebbe az úr a kezét, úgy látom, nem szokta az meg a hideget!...

— Inkább az, hogy már elszokott tőle — fujta meg az ismeretlen két tenyerét és újra összedör- zölte, aztán mintha most jutott volna eszébe, ki- vett egy fél sós kiflit a zsebéből és jóízűen rága, ropogtatta. Tamasi János odasandított a nyilván vacsorát jelképező evéshez, aztán a lába mellé, löcs- fejre akasztott tarisznya szíját lecsavarta és átadta az ismeretlennek:

— Ha meg nem sértem, hát falatozzék, van itt kenyér, egy kis sült hús! Én már úgyis otthon le- szek, vacsorával vár a feleségem! — és mikor ki- mondta ezt a varázslatosan szép szót, úgy érezte, hogy a hideg szélben, csipős hősé- sben is forró nyár borul a világra...

András Péter megfogta a tarisznyát, aztán mintha eszébe jutott volna valami, mindjárt vissza is akarta adni: — Nézze, kérem, még én tartozom magának, nem fogadhatom el!...

— Nem akartam megsérteni az urat, jó szívvel adnám, mert utasembereknek mindig jó az, ha szí- vesen kínálják!... — tartotta még a tarisznyát Tamasi János és akkor a kis ember inkább mohón, mint gyorsan elkapta:

— Isten őrizzen meg, én sem akartam megsér- teni. Hát lássuk csak, mit esomagolt magának az útra a felesége! — Itt van a bicskám — nyujtotta át zsebbevaló kését Tamasi János és jólesett látnia, hogy idejében adta vissza a tarisznyát az idegennek, mert azt a barna kenyér puhasága, a hús illata egészen kicse- rélte. Nyomban hozzálátott az evéshez. Nagyokat falt és ilyenkor mindig úgy kezdett rágni, hogy összeszorította az ajkát. Tele volt a szája, még se csámcsogott:

— Mégis csak valami úr féle lesz — gondolta Tamasi János — csak nem az új tanító Kéccen? ... Csak úgy félszemmel nézte az egyre jobban sö- tétedő viharos estében a vendéget, aki egy-egy percre egészen elfeledkezett arról, hogy vendég, hogy más is van a közelében, mert úgy evett.

A lovak vigabban ragadták a szekeret, Tamasi János szívében jó érzéssel arra gondolt, hogy otthon őt meleg étellel várja a felesége, s milyen szomorú sorsa van az ilyen embernek, akit zimankós télen, fagyban, viharban az országútról kell összeszedni. Mindegy: az utasnak menni kell, ez a régi törvény, hát ez is meg valahova titokzatos, ismeretlen cé- lok felé. Az idegen verte ki gondolkodásából:

— No, hallja, jó ember, maradt is, nem is a ke- nyérből!... — Adja Isten egészségére, hiszen azért adtam, hogy megegye!

— Mondja meg otthon majd a feleségének, jó ember, hogy ilyen pompás peccenyét én talán soha se ettem!...

— Óh, olyan az, mint a többi sült hús, csak jobb étvágya van az úrnak — lért ki a hálálkodás elől Tamasi János, míg az idegen elgondolkozott:

— Hogyan, peccenye? Paraszt embernek nem szoktak peccenyét tarisznyá- ni, hátha nem is pa- raszt — s most az estében ismét megnézte szom- szédját, majd visszagondolt a találkozásra, amikor még jól kivette arcát, szemét ennek a barátságos embernek. Töprengett, gondolkodott. Egy-egy szó, mondat megragadt az elméjében, aztán most latol- gatta, fontolgatta, hogy ki lehet, mi lehet az, aki alig egy félóra alatt ennyi jót tett, pedig ez előtt azt se tudták egymásról, hogy a világon vannak.

— Neudesebb paraszt ember; lehet, hogy ezen a vidéken ilyen a paraszt, hiszen mindig azt hajlogal- ja, hogy náluk ez, meg az a szokás — gondolta és ebbe megnyugodott. Telt gyomorral, meleg pokróc alatt szépen látta a hősé- s, tomboló vihart is és éppen csak hogy kérdezzen valamit, kibökte:

(Folyt. köv.)

HANGSZER

Zongora, szalon asztal, vitrin eladó. Megnézhető kizárólag fél 12—fél 1 között. Simonffy út 29. 721 vv

BÜTOR

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásá- rolhat udvari bútorüz- lelemben. Piac 71. 1099 7. 3

Modern háló, ebédli konyhaberendezés. — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Rekamé, fotell, párná- zott szék háló, hen- cser, konyhaberendezés eladó. Hatvan 27. 1119 7. 15

Ebédli, háló, zongora, konyhabútor eladó. Meg- beszelés 10—11. 4—5 között, Bika bérház I. e. I. ajtó. 640 vv.

Rekamier olcsón eladó. Mester-u. 40. 780

Eladó egyszemélyes festett háló, ágynemű, sparthert, edények, ru- haneműek. Piac 46. 1265

Eladó keveset használt komplett világos háló- berendezés. Homok- kert, Wekerle-sor 10. 1246

Fotellek, diványok, asz- tal, bekötött világhábo- rús Tolnai Világip. villany vízmelegítő, ti- zenkétszemélyes ab- rozsz, üvegek, képkere- tek, ágy, södröng, edényfélék eladók. — Szent Anna 34. 1251

LAKÁST KERES

Harmine pengőit fizetek annak, aki a város Nagyerdő felőli részén 3 vagy 4 szobás laká- hoz juttat. Cím a kiadó- ban. 1914 vv.

LAKÁSCSERE

KETSZOBÁS összkom- fortos, modern, Nagy- templom közelében lé- vő lakószobát cserél- nem 3 vagy 4 szobás kertli lakással. Cím a kiadóban. 364 vv.

BÜTOROZOTT SZOBA

Nagyerdő közelében el- sőrendű kétágyas, cse- leg egyágyas, pótlágas bútorozott két-három szobát keresünk a nyá- ri időnyre. „Világadó” jellegére. 1269

Különbejárattú bútoro- zott szoba azonnali ki- adó. Werbőczy-u. 6. 1261

ELVESZETT

Elveszett briliánskő, Beesületes megtaláló szíveskedjen jutalom ellenében leadni. Cím: Somfaly István, Rothermere-utca 1. I. em. 1260

Özv. Miskolci Gábor- né nevére szóló OTBA könyv elveszett. Meg- találó adja le özv. Pupa Gáborné, Kút-utca 33 alá. 1243

Fancsikától Diószegi kövesütig elhagylam pénztárcámat fontos iratokkal, megtaláló: szíveskedjen Böszörmé- nyi-út 17. fűszerüzletbe beadni. 1244

HASZNALT RUHA — CIPŐ

Tiszti eszma, angolos, kintűnő anyag fejeletés igényell. Megtekinthető tulajdonosánál. Péter- fia-u. 36. Udvari lakás. 1257

INGÓSÁG VÉTEL

Oeska gramofonlemez kilőjáért 120—140-t fi- zetek. Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

3000 drb léglát, 1500 drb használt nagy cse- reptet keresek azonnali megvételre. Címét ké- rem a pénztárnál le- adni. 492 vv.

Használt állapotban le- vő ponnai lovakhoz val- 2 vagy 3 üléscs, féderes- kős kocsit keresünk megvételre. Ajánlatokat kér gróf Dessesffy Ti- vadár Gyula tanyai gaz- dasága. Királytelek, pusztja. 1262

INGÓSÁG ELADÁS

Előfűtéses Dauer gépe- ket, motoros hajszárító- búrákat Polgártól ve- gyen, Gambrius útjára. 1175

Eladó teljesen jó álla- potban lévő íróasztal. OTI bérház 41. kapu III. em. 47. 1281

„Omega” ezüstóra — duplafelelű — olcsón eladó. Erzsébet-u. 10. 3. ajtó. 1268

Damaszt színes vászon, 28-as női cipő eladó. Arany János 27. 1267

Bontásból ajtó, ablak- ok, válvog, fürdőká- eladó. Domb-utca 6. 1253

Cipőüzleti berendezés, rövidárunak is alkal- mas, megbízásból el- adó. Brück ügyvéd, Piac 77. 1261

GAZD. TERMÉNYEK

Szőlővessző saját tele- pemről, elsőrendű gyö- keresek, olcsón kapható Simonffy 59. 1274

Gyökere szőlővessző olcsón kapható még. — Piac-u. 66. 1273

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladó jókarban levő egylovas hám gyep- lő- vel, Miklós 36. 1278

ELADÓ HÁZ

ELADÓK kétfalomb u. 9. és Péterfia-u. 10. sz. házak. Értekezni 24-23 telefonon. 1883 vv.

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögöl te- iek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi-utca 85. sz. nagyobb telek egytag- ban eladó. Cím meg- tudható a kiadóhivatal- ban. 4+

ELADÓ ÁLLATOK

Mangalica malacok el- adók, Honvédtemető u. 6. sz. 1953 v. v.

Értesítendő felírták PÁLFI JÓZSEF Kínosán felírták OT. SZIGETHY GYULA igazgató Kérje és nyissa a SZANTALI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉLTÁRSÁG felírták nyomonkötés SZIGETHY KÁROLY